RAE VALLA AMETLIK VÄLJAANNE | NR 3 | MÄRTS 2026

RAE SÕNUMID

Rae valla fotokonkursi võitjad
Loe lähemalt lk 8–9

Kas perearst on kliki kaugusel?
Loe lähemalt lk 11

Saame tuttavaks – uued ametijuhid
Loe lähemalt lk 14–15

„Elu leiab tee". Foto: Kaido Parv
Rae valla fotokonkurss 2025 I-II koht kategoorias „Lummav Loodus".

Riikliku tunnustuse saajad Rae vallas

Kohtumine Rae valla noortevolikoguga. Foto: erakogu

Head vallaelanikud!

Kuigi veebruar on aasta kõige lühem kuu, mahtus sinna palju olulist. 24. veebruaril tähistasime vallas väärikalt Eesti Vabariigi 108. sünnipäeva temaatiliste üritustega Jüris. Aastapäeva kontsert-aktusel jagasime erinevaid tunnustusi. Vallavolikogu tänukirja pälvis Virve Sepp ja vallavalitsuse tänukirja Rae valda esimese avaliku varjumiskoha rajanud 12 kohalikku noort. Autasustasime ka Rae valla fotokonkurss 2025 parimaid. Konkursil osalenud 59 erinevas vanuses fotograafi avasid oma töödega põnevaid vaatenurki meie vallale selle mitmekesisuses. Aitäh osalejatele ja palju õnne võitjatele!

Veebruaris said kaks vallavalitsuse olulist üksust – ehitusamet ning sotsiaal- ja kogukonnaamet uued tegusad juhid. Esimest neist asus juhtima Inga Kurgpõld ja teist Natalja Grusdam. Palju edu ja kordaminekuid uues ametis!

Veebruarisse mahtusid inspireerivad kohtumised nii Rae valla noortevolikoguga, kus oli võimalus kuulda noorte mõtteid ja ettepanekuid, kuidas muuta elu vallas veelgi paremaks ning avardada noorte võimalusi, näiteks esimeste töökogemuste saamisel. Lisaks toimusid kohtumised Memme-Taadi klubi ning vanemaealiste nõukoguga, kus kesksteks teemadeks olid koduaaluse maa maamaksu kompenseerimine, valla siseliinid ja ühendused Jüriga ning ülevaade seni tehtust.

Kuu lõpus kohtusid meie valla haridustöötajad juba 12. korda toimunud Rae valla hariduskonverentsil, mille teema oli sel korral „Tugev õpetaja, toimiv kool – õpetaja muutuvas keskkonnas“. Konverents keskendus õpetaja rollile kiiresti muutuvas maailmas ja selle kandev mõte oli, et õpetaja tulevikupädevus on ennekõike võime kohaneda ja reageerida paindlikult muutustele. Usun, et iga osaleja sai sealt kaasa mõne väärt mõtte ja ka paraja annuse motivatsiooni.

Veebruariga lõppes liikumise ja vaimse tervise seostele pühendatud kampaania „Liiguta meelt!“. Selle raames toimunud sammude ja aktiivsusminutite väljakutsega ühinenud elanikud tegid kuuga kokku üle 70,2 miljoni sammu ja kogusid ligi 540 tuhat aktiivsusminutit. Osalejaid jätkus erinevatesse treeningutesse, loengutesse ja muudesse ettevõtmistesse. Suur tänu kaasa löömast ja kummardus kampaania läbiviijatele!

25. märtsil ootame kõiki ajaloohuvilisi Rae gümnaasiumisse järjekorras juba 18. Rae valla ajalookonverentsile, mis on pühendatud valla asutamise 160. aastapäevale. Tulge kuulama põnevaid ettekandeid!

Rõõmu teeb see, et pikk ja pime talv on läbi saamas – juba 20. märtsil algab kevad.

Ilusat kevadeootust kõigile!

GERLI LEHE
VALLAVANEM

Jüris tähistati pidulikult Eesti Vabariigi 108. aastapäeva

Fotod: Ott Kattel

EVA JAANSON
RAE VALLA KULTUURISPETSIALIST

24. veebruaril tähistasime ka Rae vallas Eesti Vabariigi 108. aastapäeva. Pidulik päev algas Jüris keskväljakul, kus päiksetõusul heiskasid Eesti lipud vallavanem Gerli Lehe, kodutütar Cathleen Alloja ja noorkotkas Artur Aare Avaste. Vallavanema tervituse järel sai kuulata valla ühendkoori esitatud pidupäevalaule dirigentide Ingrid Orumaa ja Anneli Riisalu juhatamisel. Kohaletulnuid kostitati kiluvõileibade ja sooja joogiga. Lehvisid igas mõõdus Eesti lipud ja kena talveilm valgete lumehangedega oli kõigele kauniks taustaks.

Traditsiooniliselt toimus ringkäik Jüri kalmistul ja kirikuaias kultuurilooliste isikute haudadel, neist rääkisid Ülo Timuska, Ardo Niinre, Erich Vain ja Heikki Rajalo. Küünlaid asetasid Rae valla juhid Gerli Lehe ja Ain Böckler ning Kiili valla esindajad. Vabadussõja mälestussamba juures toimus keskpäeval mälestushetk, mille käigus asetati pärjad, peeti Kaitseliidu rivistus ning sõnavõttudega esinesid Raul Siem, Ardo Niinre, Roman Kasak, Johannes Tõrs ja Tanel Ots. Pikaajalise aktiivse teenistuse eest said Kaitseliidu medalid Johannes Tõrs ja Margus Vain. Mälestushetke modereeris Tõnis Hintsov. Ülla meeleolu lõid Jüri pasunakoor Kaido Järvsoo juhendamisel ja trummiorkester Kuuno Kasaku juhendamisel.

Seejärel mindi ühises rongkäigus kultuurikeskusesse, kus toimus kontsert-aktus. Pidupäevakõne pidas vallavanem Gerli Lehe. Õnnitleti värskelt presidendi teenetemärgid saanud Ellen Liiki ja Ave Vaidlat ning spordi elutööpreemia pälvinud Üllar Kerdet. Volikogu tänukiri anti üle Virve Sepale pikaajalise pühendumuse ja südamega tehtud töö eest valla kultuuri- ja sotsiaalelu edendamisel. Rae valla esimese varjumiskoha rajamise eest said vallavalitsuse tänukirjad 12 noort: Kert Laanemets, Dominic Semmel, Karl Robert Toome, Silver Siniloo, Ranner Leemet, Ken-Girdion Lentsius, Isabel Rui, Oliver Loomets, Oliver Meier, Marten Vesi, Kasper Sebastian Saaremets ja Ernst Peerna.

Tunnustati Rae valla fotokonkursi parimaid. Esines ansambel „Ruhnu saare lood ja laulud“ koosseisus Karoliina Kreintaal, Lee Taul ja Kairi Leivo, viies publiku kaasa muusikalisele rännakule väikese rahvakillu saatuseteel. Lõpetuseks maitsti pidutorti. Aktusel oli osalemas üllatavalt palju vallarahvast, mis tegi meele rõõmsaks ja uhkeks.

Suur tänu kõigile, kes tulid meiega tähistama, ning eriline tänu esinejatele ja korraldajatele!

Presidendilt teenetemärgi pälvinud Ellen Liik: „Võrkpall on imeline mäng – sealt saab sõpru kogu eluks“

RAE SÕNUMID

Foto: Raigo Pajula / presidendi kantselei

Sel aastal pälvis presidendilt Valgetähe V klassi teenetemärgi Rae valla aukodanik Ellen Liik. Tegemist on Eesti võrkpalli ühe silmapaistvaima ja pikaajalisema eestvedajaga, kes oli alaga seotud enam kui 60 aastat. Ta on tegutsenud nii eduka mängija, treeneri, õppejõu, koolitaja kui ka õppematerjalide autorina.

Mängijana võitis Ellen Liik viis Eesti meistritiitlit, lisaks hulgaliselt hõbe- ja pronksmedaleid ning tuli mitmekordseks Eesti karikavõitjaks. Samuti kuulus ta Eesti naiste koondisse. Treenerina töötas Ellen üle poole sajandi, juhendades noori, üliõpilasi ja harrastajaid ning kasvatades mitmeid Eesti koondislasi. Tallinna ülikooli naiskond tuli tema käe all korduvalt Eesti meistriks, saavutades edu ka rahvusvahelistel turniiridel. Võrkpalli kannab ta südames tänaseni ja elab omadele kaasa.

Vändra metsast otse noortekoondisesse

Ellen Liik sündis Sikana mõisa maadel Pärnumaal, peres kasvas veel kolm õde. Lapsepõlves oli populaarne pallikooli mängimine vastu aida seina, sellest võtsid osa kõik külalapsed. Esimese suure palli nurus tüdruk vanematelt välja juba enne kooli. Ellen meenutab, et maalapsena viibis ta palju väljas ja aitas vanemaid erinevatel maatöödel – see tegi füüsiliselt tugevaks ja vastupidavaks.

Võiera 7-a koolis puutus Ellen esimest korda kokku võrkpalliga, mida õpetas seal noor õpetaja Udo Laos. Õpingud jätkusid Vändra keskkoolis, kus olid väga heal tasemel kehalise kasvatuse õpetajad, ja just seal õppimise ajal kutsuti ta Eesti noortekoondisesse mängima. Ellenile meeldib öelda, et ta „tuli Vändra metsast ja koolivõrkpallist ilma treeneri juhendamiseta otse noortekoondise laagrisse“ – see oli omamoodi väike ime, aga küllap oli noores mängijas juba midagi sellist, mis jäi silma.

Õppimise ajal Tartu ülikooli kehakultuuriteaduskonnas mängis ta ülikooli esindusnaiskonnas, jõudes 1967. aastal esimese Eesti meistritiitlini. Sinnamaale oli Tallinna Kalevi naiskond aastaid võidutsenud ja Tartu ülikooli naised olnud „igavesed teised“. Ellenil oli selle meistritiitli võitmises võtmeroll – sellest kirjutasid ka tolleaegsed ajalehed.

Treeneritöö täis tiitleid ja medaleid

Pärast ülikooli lõpetamist algas treeneritöö. Ellen kutsuti Tallinna Kalevi lastespordikooli, kus tema hoolealused võitsid oma vanuseklasside võistlusi ja mitmedki neist mängisid hiljem Eesti koondises. Edasi suunati Ellen Liik tööle Tallinna spordiinternaatkooli (TSIK). Ka seal saavutasid tema õpilased häid tulemusi ja olid Eesti meistrivõistlustel medalisaajad.

Hiljem töötas ta kehalise kasvatuse õpetajana koolides ja lisaks treenerina lastespordikoolides. Seejärel viis elu Elleni 20 aastaks Tallinna ülikooli, kus ta oli võrkpallilektor ja juhendas 15 aastat edukalt TLÜ võrkpallinaiskonda – tiitleid ja medaleid on sellest perioodist taas hulgaliselt ette näidata. 1992. aastal krooniti TLÜ naiskond taasiseseisvunud Eesti esimeseks meistriks. Elleni sõnul olid need mitmeski mõttes ulmelised aastad. Näiteks kutsuti ülikooli naiskond võrkpalli 100. aastapäeva puhul võistlusreisile USA-sse. Lisaks osaleti edukalt paljudel rahvusvahelistel üliõpilasvõistlustel Prantsusmaal, Hollandis, Itaalias jm.

Tunnustatud võrkpalliõpikute autor ja lektor

Ellen Liik on ka tunnustatud võrkpalliõpikute autor. Ta on koostanud raamatud „Võrkpalli õpik“ ja „Pallikool, võrkpallimängud“, samuti koolivõrkpallile tellitud „Võrkpallimängu õpetamine“. Ellen on avaldanud kokku 14 pikemat võrkpallialast artiklit ja metoodilist õppematerjali, samuti õppevideo „Võrkpalli algõpetus“.

Ellen Liik osales mitmetel rahvusvahelistel koolitusel ning käis seal ka lektorina esinemas, samuti oli ta lektorina tegev Eestis.

Pärast pensionile jäämist juhen-

das Ellen Peetri VK naiskonda ja alustas 2014. aastal treenerina tööd vastavatud Rae spordikoolis, jätkates samal ajal veteranina võrkpallimängu, teenides ikka kuldseid medaleid. Rae spordikooli aega meenutab ta sooja tundega just selles osas, mis puudutas koostööd noorte võrkpallurite vanematega – see oli väga tihe ja positiivne, hoopis erinev varasematest aegadest.

Ellen hoiab tänaseni silma peal ja rõõmustab oma Rae spordikooli kasvandike üle – mitmed neist mängivad praegu meie edukas esindusnaiskonnas Rae Spordikool/VIASTONis.

Tunnustused aitavad populariseerida armastatud ala

Elleni Liiki tööd on läbi aastate korduvalt tunnustatud, kuid nüüd saabus neist suurim ja uhkeim – teenetemärk president Alar Kariselt. See oli tunnustatule esmalt ikka paras ehmatus ja tuli ootamatult – Ellen ei tea tänaseni, kes teda teenetemärgi saamisele esitas, kuid tunnustus ja märkamine elutöö eest on ikka meeldivad.

Elleni armastust võrkpalli vastu ja suurt soovi ala jätkuvalt populariseerida näitab ka see, et kui Rae Sõnumid pöördus tema poole sooviga teha väike artikkel, nõustus ta eelkõige seetõttu, et nägi selles võimalust taas avalikult võrkpalli võludest rääkida. Ta palus rõhutada, et võrkpall on imeline mäng – see loob sõpruskondi, sealt saab sõpru kogu eluks ka väljapoole trennisaali. Elleni elu on tänu võrkpallile väga rikas olnud ja võib öelda, et ta on üks neist õnnelikest, kellel on töö ja hobi käsikäes käinud.

Ligi 50 aastat on Ellen elanud Rae vallas Peetris, kus tal on imeline aed täis roose, teisi lilli ja viljapuid, muuhulgas aprikoose, mureleid ja pirne. Aed ja selle eest hoolitsemine on Elleni teine suur armastus.

Võrkpallitreeningud lõpetas Ellen mullu 80-aastaselt – käetrauma ei võimalda enam mängida soovitud tasemel, kuid liikumine on tema jaoks jätkuvalt tähtsal kohal: ta käib võimlemas ja ujumas.

Kokkuvõtteks ütleb Ellen, et tal vedas väga nii mängija kui treenerina, kuna sai läbi elu käia „võidulainel“ – kõigile pole seda antud.

President tunnustas teenetemärgiga 45 aastat onkoloogia- ja hematoloogiaõena töötanud Ave Vaidlat

RAE SÕNUMID

President Alar Karis tunnustas iseseisvuspäeva eel riigi teenetemärgiga teiste seas ka Põhja-Eesti regionaalhaiglas (PERH) töötavat onkoloogia-hematoloogia eriõde-nõustaja Ave Vaidlat Vaskjala külast.

Foto: Raigo Pajula / presidendi kantselei

Kuidas uudis teenetemärgi saamisest Teieni jõudis?

Mulle helistati ajalehest Postimees ja küsiti, kas ma tean helistamise põhjust – et president on otsustanud mind tunnustada Punase Risti V klassi teenetemärgiga. See oli tõesti suur üllatus, võttis sõnatuks ja algul arvasin, et see ei ole tõsi. Toibudes sain aru, et tegemist on minu elutöö tunnustamisega ja olin selle üle väga uhke ning õnnelik. Mõne aja pärast oli mu kabineti ukse taga kuulda saginat ja hääli – kolleegid PERHi onkoloogia- ja hematoloogiakliinikust tulid lillekimpudega õnnitlema. See tegi südame soojaks ja pani pisarad jooksma.

Abikaasale uudist teatades valitses teiselpool telefoni algul vaikus… ja siis ta ütles: „Sa oled oma tööd teinud suure armastuse, pühendumuse ja hoolega ja oled selle tunnustuse auga välja teeninud.“ Minu armas 87-aastane ema aga sõnas: „Oled tubli ja hea tütar.“

Mida selline tunnustus Teile tähendab?

Olen väga tänulik president Alar

Karisele teenetemärgiga tunnustamise eest. Seejuures tahan tänada oma suurt tervishoiumeeskonda, kes on olnud pikki aastaid toeks ja suurepärast koostööd pakkunud. Suur aitäh ka perele, kes on mind alati toetanud ja armastanud!

Olete 45 aastat tegelenud vähkkasvajate ravi ja verehaiguste diagnostikaga ning öelnud, et see töö on Teile justkui „emapiimaga kaasa antud". Millal mõistsite, et just õe amet on Teie jaoks kõige õigem?

Minu suguvõsas on olnud palju meedikuid, mis andis mulle juba lapsepõlves tõuke õe eriala valimiseks. 16-aastaselt alustasin valvete tegemist Tartu Maarjamõisa haiglas laste trauma osakonnas hooldajana – sellega tekkis kindlus, et olen õigel teel ja minust peab saama hea õde.

Onkoloogiliste ja hematoloogiliste haigetega tegelemine on mulle südamelähedane. Olen läbinud kõik onkoteraapiliste ravivõimaluste erinevad üksused (kirurgia, keemia- ja kiiritusravi), töötanud ka infektsioonikontrolli õena ning 12 aastat onkoloogia- ja hematoloogiakeskuse õendusjuhina. Töö kõrvalt olen ennast pidevalt täiendanud. 20 aastat tagasi läbisin Tallinna tervishoiu kõrgkoolis tasemeõppe kõrghariduse saamiseks, 2019. aastal kliinilise õenduse spetsialistiõppe ja alustasin tööd eriõde-nõustajana.

Tegutsen ka õenduspersonali ja hematoloogiliste patsientide koolitajana. Lisaks olen mitmete erialaliitude liige ja PERH-is Eesti Õdede Liidu usaldusisik.

Te töötate iga päev inimestega, kelle elu on ootamatult muutunud. Kuidas leiate tasakaalu professionaalsuse ja inimliku empaatia vahel?

Töö on intensiivne ja selle tegemisel on vaja empaatiat, ära kuulamise oskust, kiiret tegutsemist kriitilistes olukordades, pingetaluvust ja koostööd meeskonnaga. Oluline on ausus ja professionaalsus, kliiniliste protseduuride teostamine tuleb pikaaegse kogemuse ja elukestva õppe põhjal.

Viimasel ajal on patsiente, kes kasutavad oma raviks ja uuringute interpreteerimiseks tehisintellekti abi, mille vastuste põhi ei pruugi olla teaduspõhine ja haigusnäitajate osas kvaliteetne. Seetõttu tuleb patsientidega rohkem vestelda ja haiguspõhist teavet edastada, mis on väga oluline, et järgida raviotsuseid ja parandada sellega ravisoostumust ning tervistumist.

Mis aitab Teil oma vaimset ja füüsilist tervist turgutada ehk „akusid laadida"?

Minu ümber on toredad inimesed – toetavad kolleegid ja tänulikud patsiendid – see annab lootust ja jõudu töö tegemisel.

Mulle meeldib aias tegutseda. Varakevadest hilissügiseni armastan käia oma kodu lähedases jões ujumas. Sealt saan energiat ja jõudu taastumiseks. Pean väga lugu muusikast. Eriti inspireerib professionaalne rokk ja klassikaline muusika. Abikaasaga käime võimalusel paar korda aastas reisimas – siht on alati vaatamisväärsused, muuseumid, kontserdid jne.

Hindan väga oma peret ja soovin nendega aega veeta nii palju kui võimalust on. Tunnen suurt rõõmu oma kolmest lapsest ja kuuest lapselapsest. Minu kõrval on juba 46 aastat tubli ja toetav abikaasa, kes hindab õdede tööd kõrgelt ja toetab mind minu õpingutes ja tegemistes.

Mida ütleksite noortele, kes mõtlevad õe ametile?

Õekutsega inimestele on täna tagatud eluaegne töö erinevates praktikates töötamiseks, valikuid erialade vahel on palju. Ka sissetulekud on aastatega paranenud, selle eest seisavad Eesti Õdede Liit, Eesti Kutseliit ning teised tervishoiu valdkonna liidud.

Kutsevaliku ees seisvatele noortele ütleksin: tervishoidu valides peab olema soov inimesi aidata, empaatiavõime, pidev õppimise tahe ning hea ja sõbraliku suhtlemise oskus. Seda ei anna ainult sotsiaalmeedia lehitsemine, olulisel kohal on inimestega silmast silma rääkimine, arutlemine, raamatute lugemine ning pidev erialane täiendamine.

Teie peres on tervishoid olnud au sees: ka Teie ema ja vanaema olid medõed. Kas näete, et kedagi oma järeltulijatest seda traditsiooni jätkamas?

Olen lapselastega rääkinud õdede ja arstide tööst, nad on sellest huvitatud olnud. Osad on käinud ka minu töökohas vaatamas, millega seal tegelen. Kodus märkan päris tihti neid mängides arsti vastuvõtte tegemas ja õdede tööd jäljendamas. Eks näis, mis saab – sinna on veel aega!

Kas olete Vaskjala küla põliselanik? Milline küla on Vaskjala?

Meie pere on Vaskaja külaga seotud juba üle 30 aasta. Vaskjalas elab palju põliselanikke ja ka uusi tulijaid, kes on oma kodud siia rajanud. Meid on naabritega õnnistatud, see loob turvatunde – meil on heas mõttes naabrivalve.

Vaskjalas on oma kogukond, külavanem koos aktiivse tiimiga, kellega saadakse kokku, arutatakse probleeme ja leitakse parimaid võimalikke lahendusi kaasates alati ka elanikke. Erinevad üritused aastaringselt on inspireerivad ja pakuvad rõõmu.

Viskan vahel nalja, kui keegi kutsub spaasse või mere äärde. Meie perel on oma rand Pirita jõe kaldal, kohe maja ees, kus saame ujumas käia, paadi ja kanuuga sõita ning kala püüda.

Üllar Kerde: „Kui oled midagi otsustanud, siis vii see ellu.“

ALEXANDRA LISETTE RUSSI

Eesti meeste korvpallikoondise kunagine peatreener, Jüri kooli pikaaegne spordijuht ja praegu Jüri spordihoones areenimeistrina ametis olev Üllar Kerde pälvis riikliku spordi elutööpreemia. Vestlesime Üllariga preemiast, lapsepõlvest, treeneriametist ja sellest, kuidas ta sattus Rae valda.

Palju õnne elutööpreemia puhul! Kuidas uudisest teada saite ja mida see Teile tähendab?

Aitäh! Olin minemas päeva esimesse tundi, et aidata esimese klassi õpilasi, kui mulle helistas kultuuriminister Heidy Purga ja teatas uudisest. Küsisin, et ega ta nalja ei tee. Ta ütles, et ei tee. Olin nii endast väljas, et ei jõudnudki tundi. Selles nimekirjas on inimesed, kellele vaatan alt üles, sh ka mu enda treener. See on minu jaoks midagi nii ebareaalset, et ma pole kunagi selle peale isegi mõelnud. Ma ei ole ju midagi loonud. Olen lihtsalt teinud oma tööd.

Milline oli Teie suhe spordiga lapsepõlves?

Kui ma poleks sporti teinud, siis ma ei tea, kas mind täna üldse oleks. Olin lapsena pidevalt haige. Kui treener tuli kehalise kasvatuse tundi ja pakkus võimalust korvpalli mängida, siis läksin sinna. Ma ei olnud andekas ega pikk – hakkasin lihtsalt tegelema. See on ilmselt ka üks põhjus, miks minust pätti ei saanud. Elasin Tondil, Vene sõjaväeosade vastas. Seal käis kogu aeg rusikatega vehkimine.

Kuidas jõudsite pedagoogika ja treeneriameti juurde?

Naljatlen ikka, et kes ise ei oska, hakkab õpetama. Olen oma treenerile südamest tänulik – ta hoidis ja juhendas mind. Kui mul tekkis põlves Schlatteri tõbi ja ma ei saanud ise trenni teha, ei tahtnud ma kodus istuda. Olin siis umbes 15-aastane. Treener ütles, et mine väikestele poistele trenne andma. Sealt see algas. Õpetajaks ja treeneriks läksin Tallinna II keskkooli (Tallinna reaalkooli), sellest on nüüd möödas 55 aastat.

Mis on põhimõte, millest Te pole treenerina kunagi taganenud?

Tähtis ei ole see, mida mina tean. Tähtis on see, mida minu mängijad oskavad. Ma võin ise olla tark, aga sellest ei ole kasu, kui mängija aru ei saa.

On Teil treenerikarjäärist mõni eriliselt meelde jäänud hetk?

Muidugi. 2008. aasta Eesti meistrivõistluste finaal. Olin siis TÜ/Rock treener ja mängisime BC Kalev/Cramo vastu. Eelmisel aastal oli Kalev finaalis Rocki võitnud. Sel aastal juhtisime seeriat 3:0 ja vajasime neljanda mängu võitu, et meid kroonitaks meistriks. Neljandas kohtumises viie-kuue tuhande pealtvaataja silme all olime kolmanda veerandi lõpuks 18 punktiga taga. Vaheaeg kestab 2,5 minutit – vestlesime mängijatega umbes 40 sekundit. Pärast seda oli kõik selge ja nägin, et seda mängu me ei kaota. Vastased üle poole väljaku ei saanud. Praktiliselt tegime psüühikaga neile ära ja võitsime lõpuks seitsme punktiga.

Foto: Hendrik Osula

Kui sport kõrvale jätta, siis mis aitab Teil puhata ja akusid laadida?

Magamine. Mulle väga meeldib magada. Samuti loen palju, eriti kriminaalromaane. Suvel kasvatan roose, õunu ja marju, hoolitsen kasvuhoone eest. Tavaliselt lähen hommikul kuuest aeda ja tegutsen õhtuni välja, nii kaua, kui jaksan.

Kas korvpalli vaadates sügelevad käed ikka veel taktikat tegema või naudite rahuga pealtvaataja rolli?

Pean tunnistama, et ma enam eriti palju korvpalli ei vaatagi. Kui telekast mängu vaatan, siis vaatan treenerite vahelist võitlust. Mind huvitab psühholoogiline pool: kuidas kaks treenerit omavahel võitlevad, kuidas nad surve all reageerivad ja milliseid otsuseid teevad.

Millist nõu annaksite noortele treeneritele?

Kui oled midagi otsustanud, vii see ellu. Sa pead tahtma seda teha. Sul peab olema oma filosoofia, oma arusaam mängust. Võid kaotada ja võita, aga sa ei tohi iga päev suunda muuta. Treener peab aru saama, miks ta midagi teeb ja kuidas. Kui ei õnnestu, tuleb endalt küsida miks ei õnnestu. See on psühholoogiliselt raske – tunnistada, et oled eksinud või ebaõnnestunud. Aga kui sa seda teed, siis on võimalus edasi minna. Kui hakkad süüdistama teisi – mängijaid, kohtunikke, kedagi kolmandat – ei tule sinust kunagi midagi.

Kuidas sattusite Rae valda?

Tulin 2015. aastal Venemaalt tagasi. Olin kaks aastat Moskvas töötanud ja kolme kuuga lennanud 40 000 kilomeetrit. Olin kogu aeg teel ja tundsin, et enam nii ei taha. Hakkasin sügisel tööd otsima. Saatsin CV ligi 20 kohta. Jüri kool oli ainus, kuhu kutsuti vestlusele. See oli üks raskemaid vestlusi mu elus. Minu tööelus tehti tavaliselt personaalne pakkumine – kas võtad vastu või ei võta. Konkurss ja töövestlus olid täiesti uus kogemus. Vastas istus neli inimest, vestlus kestis tund aega. Kui püsti tõusin, oli triiksärk läbimärg. Ma nii kartsin, sest see oli mul ainus võimalus tööle saada. Enne jõule sain koolist kirja: tulge 4. jaanuaril tööle.

Mul vedas, et Jüri kool mind vastu võttis. Olen töötanud kolmes riigis ja umbes 25 koolis, seega saan võrrelda. Jüri kool on vaieldamatult kõige inimsõbralikum keskkond, kus olen olnud. Kolleegid olid abivalmid, õpilased võtsid hästi vastu – mõnele olin vanaisa, mõnele lihtsalt onu või vanamees. Käin praegugi koolis abiks erinevaid toimetusi tegemas. Kokkuvõtteks – Rae vald on üks äge vald!

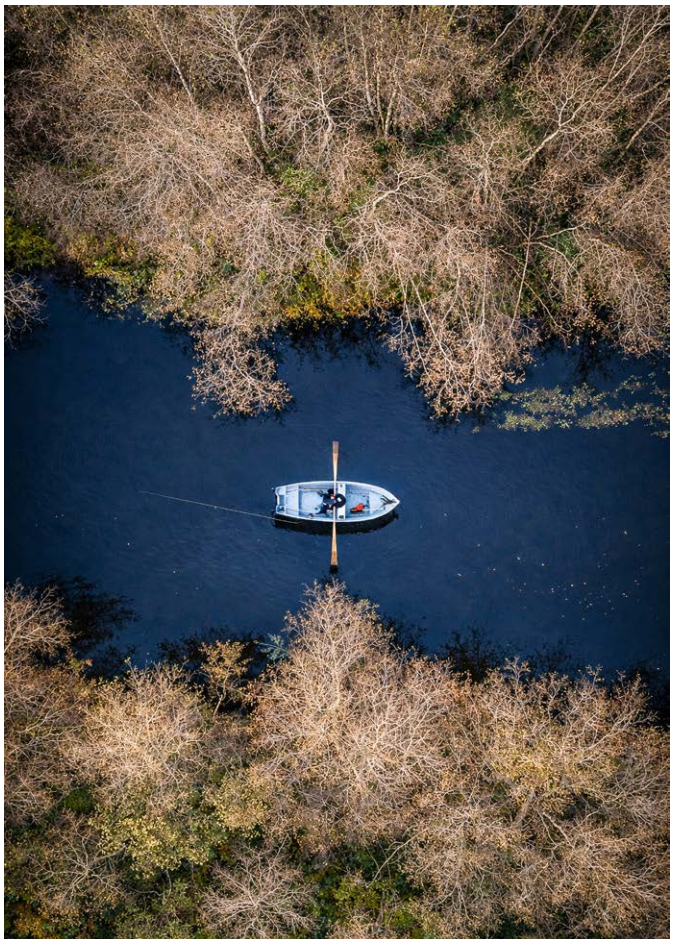

Jõe ja inimese vahel. Foto: Tõnis Raamets

Maailm, millest möödume tihti märkamata. Foto: Kaido Parv

Teel. Hommik Kalli järvel. Foto: Eha Järvoja

Maailm, millest möödume tihti märkamata – Rae valla fotokonkurss 2025

EVA JAANSON
RAE VALLA KULTUURISPETSIALIST

Rae valla fotokonkursi võistlustulle saadeti tänavu kokku 124 fotot 59 autorilt, neist noori vanuses 4–18 oli 14 ehk ligi veerand osalejatest. Suur tänu kõigile fotograafidele heade tabamuste eest!

Kõige rohkem fotosid esitati kategooriatesse „Lummav loodus“ (46) ja „Vaba kaader“ (42). Kategoorias „Meie inimesed“ võistles omavahel 25 fotot ja kategoorias „Kodukandi paigad ja sümbolid“ 11 fotot.

Žürii koosseisus Terje Talts (kunstnik ja fantaasiafotograaf), Ardo Säks (fotograaf, vabaaeg.eu), Karoliina Kreintaal (fotograafiahuviline, varasem fotokonkursi võitja) ja Aarne Vesi (hobifotograaf, varasem fotokonkursi võitja) koostasid oma edetabelid, mille kokku liitmisel selgus igas kategoorias kolm auhinnalise koha saajat.

Kategooria: Meie inimesed

I koht **Tõnis Raamets** „Jõe ja inimese vahel“
II koht **Kätlin Vesi** „JüriMarid langevarjuhüppel“
III koht **Julia Vichman** „Suvi“

Kategooria: Kodukandi kaunid kohad

I koht **Tõnis Raamets** „Mädajärve vaikus“
II koht **Triinu Luidalepp** „Kindlad kannad Kindluse kooli aastalõpufestivalil“
III koht **Kalle Isand** „Eikuskilt eikuhugi“

Kategooria: Lummav loodus

I-II koht **Birgit Raudsik** „Karge päiksetõus“
I-II koht **Kaido Parv** „Elu leiab tee“
III koht **Marchello Mitt** „Ürgne hägu“

Kategooria: Vaba kaader

I koht **Kaido Parv** „Maailm, millest möödume tihti märkamata“
II koht **Julia Vichman** „Fern“
III koht **Angela Parv** „Vanaemale külla“

Eripreemia vanemaealiste arvestuses pälvis **Eha Järvoja** „Teel. Hommik Kalli järvel“.

Eripreemia noorte arvestuses sai **Karel Zirk** „Just kui nagu mets“.

Lisaks otsustas žürii ära märkida veel ühe töö erilise emotsiooni eest – **Merle Metsis** „Kooskasvamine“.

Tänavuse fotokonkursi üldvõitjaks võib pidada Kaido

Parve fotot „Maailm, millest möödume tihti märkamata“, mida hindasid väga kõrgelt kõik neli žüriiliiget ja mis sai seetõttu konkurentsitult suurima punktisaagi.

Kõik 15 auhinnatud fotot on huvilistele vaatamiseks üleval fotonäitusel Rae kultuurikeskuses 17. märtsini. Pärast seda liigub fotonäitus Rae valla raamatukogudesse.

Palju õnne veelkord võitjatele ning suur tänu kõigile osalejatele ja žüriile. Valla fotohuvilistele soovime teravat silma ja hetkede püüdmist terve aasta vältel, et järgmisel fotokonkursil taas kaasa lüüa. Väike soovitus on teha ja esitada julgemalt pilte Rae valla kategoorias. Ühest küljest on seal konkurents olnud teistest kategooriatest väiksem, teisest küljest avaldaks Rae vallavalitsus läbi aasta hea meelega oma artiklite ja postituste juures vallarahva fotosid.

Karge päiksetõus. Foto: Birgit Raudsik

Just kui nagu mets. Foto: Karel Zirk

Mädajärve vaikus. Foto: Tõnis Raamets

KAROLIINA KREINTAAL
ŽÜRII LIIGE

Olen Rae valla fotokonkursi varasema võitjana tänulik võimaluse eest osaleda sel aastal esmakordselt žüriis. See andis hoopis teistsuguse vaatenurga – näha, kuidas teised märkavad ja tõlgendavad meie kodukohta. Eriti rõõmustasid mind värsked vaated tuttavatele alevikele ning seni avastamata paigad Rae valla mitmekülgses looduses. Kõige tugevamaks pidasin fotovõistlusel looduse kategooriat, kust on ka varasematel aastatel tulnud silmapaistvaid kaadreid. Loomulikult ei puudunud ka kassipildid, mida oli sel aastal lausa rohkelt – see kinnitab, et inspireerivaid modelle leiab Rae vallas igal sammul.

Fotokonkursile saadetud kassipiltide galerii avaldame eraldi postitusena Rae valla Facebooki lehel märtsi keskel.

Õpetaja tulevikupädevus on kohanemisvõime ja suutlikkus reageerida muutustele

ANNELI KOMMER
RAE VALLA HARIDUSE SPETSIALIST

26. veebruaril toimus Rae valla 12. hariduskonverents teemal „Tugev õpetaja, toimiv kool – õpetaja muutuvas keskkonnas“.

Tänavu keskendus hariduskonverents õpetaja rollile kiiresti muutuvas maailmas. Päeva kandev mõte oli selge: õpetaja tulevikupädevus on kohanemisvõime ja suutlikkus paindlikult reageerida muutustele. Arutelud näitasid, et õpetaja töö mõju ei piirdu klassiruumiga – see kujundab terve kogukonna ja ühiskonna tulevikku.

Konverentsi modereeris muusik ja koolitaja Reigo Ahven, kes tõi päeva alguses välja, et haridus vajab ühtaegu rütmi ja kuulamisoskust: oskust märgata nii muutusi ühiskonnas kui ka inimest nende keskel. Avasõnades rõhutas vallavanem Gerli Lehe, et Rae vald on kiiresti arenev omavalitsus ning koos elanike arvu kasvuga kasvavad ka ootused koolile ja õpetajale. Hea haridus on kogukonna jätkusuutlikkuse alus ning selle tagab õpetajate toetamine ja hästi toimivad koolid.

Esimeses arutelublokis „Õpetaja muutuvas keskkonnas“ käsitleti muutuste mõju koolile ja õpetajale. Abivallavanem Marju Aolaid kõneles sellest, kuidas valla tasandil tehtavad otsused – investeeringud koolivõrku, tugiteenustesse ja juhtimisse – peavad looma õpetajale kindlustunde ja võimaluse keskenduda oma põhitööle. Õpetajate karjäärimudeli rakendamine ja uued palgakorralduse alused on eelkõige suunatud õpetajate heaolu suurendamisele.

Kasvab individuaalse lähenemise vajadus

Psühholoog Erik Rüütel tõi esile individuaalse lähenemise kasvava vajaduse laste ja lastevanematega suhtlemisel. Tema sõnul ei teki õpetaja läbipõlemine ainult töömahust, vaid väikestest kuhjuvatest hetkedest, kus õpetaja ei saanud olla see õpetaja, kes ta tahtis olla. Piltlikult on raamid abiks, kuni sa õpid kõndima, ning raamid eksisteerivad nii didaktikas, psühholoogias, füsioteraapias, meditsiinis, … kui ka koolis. Teiselt poolt hakkavad raamid mingi hetkel pidurdama. Siis kui raamid on oma töö ära teinud, tuleb hakata õpetajal improviseerima. Hariduspraktika näitab, et igas klassis on väiksem rühm, kes vajab rohkem individuaalset kontakti ja see ongi normaalne. Individuaalne kontakt laste ja lastevanematega suhtlemisel tugineb õpetaja seljatatud raamidel.

Tööandjate vaadet esindas Madis Männik Rae Ettevõtete Liidu juhatusest ja ettevõttest Datakom Estonia OÜ. Ta rõhutas, et põhikool on esimene samm karjääriredelil ning koolilt oodatakse eelkõige õpilaste ettevalmistamist sisenemiseks tööturule. Tänapäeva kiirelt muutuvas töömaailmas oodatakse noortelt sotsiaalseid oskusi – esmapilgul lihtsatena tunduvad asju nagu tööülesannete täitmiseks eesmärkide püstitamine, küsimuste küsimise julgus ja tööalastest kokkuleppetest kinnipidamine. Seega on lisaks teadmistele vaja kohanemisvõimet, koostööoskust ja probleemilahendusjulgust, mis omakorda seab koolile väljakutse kujundada õppimist viisil, mis toetab iseseisvat mõtlemist ja loovust.

Muutused on paratamatud, kuid õpetaja ei tohi neis jääda üksi

Päeva teine pool keskendus küsimusele, kuidas kujuneb tugev õpetaja ja toimiv organisatsioon. Professor Katrin Poom-Valickis Tallinna ülikoolst tutvustas rahvusvahelise uuringu TALIS tulemusi, mis osutavad, et õpetaja ametis püsimist mõjutavad enim töö tähenduslikkus, professionaalne autonoomia ja toetav juhtimine.

Koolijuhtide vaadet jagasid Kristi Aria Tõrvandi koolist ja Reelika Turi Kindluse koolist. Mõlemad rõhutasid, et organisatsioonikultuur ei teki iseenesest – see on teadlike valikute ja igapäevase suhtluse tulemus. Toetav meeskond, selged kokkulepped ja avatud suhtlus aitavad õpetajal toime tulla ka keerukates olukordades.

Paneeldiskussioonis tõstatusid teravad küsimused: kas õpetajalt oodatakse liiga palju ning kas haridusuuendused on õpetaja tööd lihtsustanud või hoopis keerulisemaks muutnud? Arutelust jäi kõlama mõte, et muutused on paratamatud, kuid õpetaja ei tohi neis jääda üksi. Vastutus on jagatud riigi, omavalitsuse, koolijuhtide, lapsevanemate ja kogukonna vahel.

Konverentsi kokkuvõttena sõnastati ühine arusaam: kui soovime tugevat ja tulevikku vaatavat kogukonda, tuleb investeerida kooli ja õpetajasse – tema professionaalsesse arengusse, heaolusse ja otsustusruumi.

Kas perearst on ühe kliki kaugusel?

AGU LAIUS
MTÜ KULDNE LIIGA JUHATUSE LIIGE
RAE VALLA VANEMAEALISTE NÕUKOGU ESIMEES

MTÜ Kuldne Liiga suhtleb väga paljude vanemaealistega Eestis ja kuulda on rahulolematust perearstide suunal, kuna digilahendused pärsivad ligipääsetavust. Sotsiaalministeerium toetas Kuldse Liiga projekti tellida Mõttekojalt Praxis uuring, kuidas vanemaealistele inimestele sobivad digilahendused. Allpool mõned tähelepanekud sellest uuringust.

Eesti tervishoid on teinud läbi kiire digimuutuse. Meil on e-retseptid, terviseportaal, perearsti digiplatvormid. See teeb süsteemi jätkusuutlikkumaks, kui arste on vähe. Digilahenduste kasutajate arv kasvab, aga kas see toimib kõigi jaoks? Uuring näitab, et vastus on vastuoluline.

Perearstikeskuse töö on sujuvam

Pereõdede jaoks on digiplatvormid sageli ainus viis, kuidas tööpäev üldse koos püsib. Telefon heliseb lakkamatult, inimesed tulevad kohale ja tahavad kohe vastust. Digilahendus võimaldab vaadata pöördumisi, hinnata kiireloomulisust ja vastata siis, kui selleks on hetk. Mõnes mõttes teeb see pereõe töö inimlikumaks. Samas nad teavad, et paljude vanemaealiste jaoks on telefon kõige kindlam sild arsti juurde, sest hääl teisel pool toru kinnitab, et oled kuulatud.

Digitervishoius jookseb lõhe arvatust sügavamalt

79-aastane naine istub ja mõtleb, kas tal on piisavalt jõudu, et arstile kirjutada. Mitte helistada, vaid kirjutada. See käib nüüd nii. Helistades vastab masin ja loeb rahulikul häälel, millistel juhtudel tuleks kasutada perearsti poole pöördumiseks digiplatvormi. Masinaga ei saa rääkida, see ei taju muret. Naine katkestab kõne.

Vanemaealiste jaoks on digiriik vahel labürint, kus sildid on salakirjas, uksed avanevad õige võtmega ja vale liigutuse järel võib süsteem sind mõneks ajaks luku taha jätta.

„Kui ma parooli kolm korda valesti panen, siis on kõik – ma olen lukus. Ja siis ei ole mul enam midagi teha," ütleb 76-aastane mees. Ta on tubli digiriigi arvutikasutaja. Aga ta sõltub nägemispuude tõttu ekraanilugejast, mis sisestatud PIN-koodi kohta robothäälel ütleb: „Tärn. Tärn. Tärn." Praktikas tähendab see pidevat hirmu eksida.

Paljudel on ebamugav, et digikanalis kaob dialoog. Kui tervis teeb muret, on ootamine raske. Painama jääb teadmatus, kas kõik sai ikka õigesti tehtud.

Uuringust selgub, et digilahendused on tihti sund. Kui telefonile ei vastata ja perearstikeskus suunab järjekindlalt digiplatvormile, tekib tunne ukse taha jäämisest. „Sageli on nii, et helistad küll, aga keegi telefoni vastu ei võta. Siis tuleb pöörduda digiplatvormi kaudu. See on tehtud ebamugavaks, sest peab hakkama kirjeldama, mis viga on ja mis vaevused on. Nende sõnade sättimisega jään mina hätta. Ja siis tulevad need lisaküsimused...," räägib 71-aastane naine.

„Helistades saan ma kohe inimesega suhelda"

Paljude vanemaealiste jaoks algab ja lõpeb suhtlemine perearstiga telefoni teel. Helistad, räägid oma mure ära ja saad vastuse. See on harjumuspärane, inimlik ja turvaline. „Ma kasutan telefoni ja saan kohe arstiga rääkida. Telefonis on pereõde alati kursis kõigega," ütleb 84-aastane naine.

„Seal küsitakse väga konkreetseid asju. Aga kui ma tahaks midagi oma sõnadega juurde kirjutada, siis selleks pole kohta," kirjeldab kogemust digiplatvormiga 69-aastane naine.

Paljud vanemaealised kirjeldasid saamatuse tunnet, ärritust ja kurbust. Maailm on nihkunud kohta, kuhu nemad järele ei jõua. Mõni ütles otse, et tunneb end kõrvale jäetuna. Et arst on justkui olemas, aga kättesaamatu ja et inimkontakt on asendunud ekraaniga.

Mitmed vanemaealised soovisid digiplatvormi kohta abi, kui midagi läheb valesti. Mitte juhendit veebis, vaid inimest, kellele helistada ja kes aitab samm-sammult edasi. Aitaksid ka digilahenduste harjutuskeskkonnad, et neid turvaliselt proovida, kartmata, et midagi läheb valesti.

Pilt ei ole ühtlaselt tume

Samas ei ole pilt üheselt tume. On neid, kes kasutavad digilahendusi rõõmuga, vaatavad analüüse, loevad arstide kokkuvõtteid ja hindavad seda, et info on alles. Digitaalne iseseisvus on osa väärikusest. Mõni pereõde rääkis, kuidas digikeskkond on toonud pereliikmeid vanemaealistele lähemale – laps või lapselaps aitab, vaatab tulemusi, küsib üle.

Digilahendus ei tohi asendada inimest

Digipööret tagasi ei pööra, kuid see ei saa piirduda vaid tehniliste arendustega. Praxise uuringu keskne sõnum on selge: digilahendused võivad tervishoidu parandada, aga ainult siis, kui need täiendavad, mitte ei asenda inimlikku kontakti. Vanemaealised vajavad kindlustunnet, et pöördumine jõuab kohale, selgust, millal vastus tuleb, ning ka võimalust valida endale sobiv kanal.

Alles siis, kui digiteenused arvestavad kasutajate vajaduste ja piirangutega, saavad need tugevdada vanemaealiste ligipääsu perearstiabile.

Kuidas digilõhet tervishoius vähendada?

Digilahendused ei tohi muutuda ainsaks väravaks arsti juurde. Telefon ja silmast silma kohtumine peavad jääma selle kõrvale võrdväärse võimalusena, digikeskkonnad peavad olema lihtsamad, arusaadavamad ja vanemaealistega koos kujundatud.

„Digiriik on uhke projekt. Aga riigi ülesanne on liikuda koos kõigiga, ka nendega, kelle samm on aeglasem, käsi väriseb või kelle jaoks on arstiga rääkimine väga isiklik asi. Kui perearst on tõesti „ühe kliki kaugusel", siis peab seda klikki julgema, oskama ja saama vajutada ka vanemaealise käsi," järeldavad Praxise analüütikud uuringu kokkuvõttena.

Fotod: Ott Kattel

Kampaania „Liiguta meelt!“ oli mitmetahuline kogukondlik ettevõtmine

MARI RAUD
RAE VALLA SPORDI- JA RAHVATERVISE SPETSIALIST

OLGA LUPTOVA
KOGUKONNAPSÜHHOLOOG

Veebruaris toimus Rae vallas kampaania „Liiguta meelt!“, mille eesmärk oli edendada elanike vaimset heaolu liikumise kaudu ning tõsta teadlikkust liikumise ja vaimse tervise seostest. Kampaania raames pakuti taskuhäälingut neuroteadlasega, kliinilise psühholoogi loengut, tasuta treeninguid, sammude ja aktiivsusminutite väljakutset ning liikumisbingo. Kampaania rõhutas: regulaarne liikumine aitab ajus vabastada meeleolu toetavaid aineid, vähendada stressihormoone ja tugevdada aju funktsioone, mis kõik kokku toetavad vaimset tasakaalu ja igapäevast heaolu.

Kampaania avalöögina viis Peetri Sörk läbi ühissõrgi. Hoolimata kõvast pakasest oli kohal pea 60 kõndijat ja sõrkijat, kes said osa soojendusdiskost, mõnusast liikumisest, loosiauhindadest ning pirukatest ja teest.

Koostöös Rae Kultuurikeskusega külastas meid neuroteadlane Jaan Aru, kes arutles kultuurikeskuse juhataja Toomas Aruga üldiselt aju toimimise ja tervise üle tänapäeva kiires ning nutiseadmetest kubisevas maailmas. Muuhulgas räägiti ka AI ning vabaduse teemadel – kas see pigem avardab või piirab meie vabadust ning loovust. Kõike seda põnevat saab järele kuulata Rae Kultuurikeskuse Youtube’i kanalis.

Liikuda saab väga loovalt

Kliiniline psühholoog ja Peaasi.ee nõustaja Ailen Elias viis läbi praktilise seminari, mis andis osalejatele loogilised põhjendused ja värsked avastused selle kohta, miks tegelikult meie kehal on vaja vaimse tervise heaks liikuda. Nimelt on liikumine ja treening üks paremaid kortisooli ehk stressihormooni lõhkujaid. Kui koopaaja inimene pidi stressiallika ehk reaalse ohu eest pääsemiseks kasutama oma lihaste maksimaalset potentsiaali, näiteks jooksma ning taoline oht ei olnud regulaarne, siis tänapäeval on stressiallikad küll väiksema ohuastmega, kuid see-eest pidevad. Just seetõttu peaks meist igaüks liikumist prioriteetide järjekorras ettepoole seadma. Liikumist ei tasu keeruliseks mõelda: täiskasvanu puhul piisab 20 minutist päevas, laste puhul ühest tunnist, ja see ei pea tingimata spordisaali külastamine olema. Liikuda saab väga loovalt: poodi jala/rattaga minnes, kätepesul kükke tehes, jalutades, koristades, muru niites, lifti asemel treppe kasutades jne.

Aktiivsusminutite väljakutse ja liikumisbingoga oli sadu liitujaid

Terve kuu jooksul toimus FitSphere sammude ja aktiivsusminutite väljakutse, mille eesmärk oli koguda vähemalt 200 000 sammu või 2000 aktiivset liikumisminutit. Kokku liitus väljakutsega 354 inimest, kes ühtekokku tegid 70 212 262 sammu ja kogusid 539 593 aktiivsusminutit. Kõige tublim sammuja tegi kuuga 1 000 162 sammu ehk üle 35 tuhande sammu päevas. Minuteid kogus aktiivseim osaleja kokku 13 815, s.o ligi 8 tundi päevas. Kõigi eesmärgi täitnute vahel loositi välja mitmeid ägedaid auhindu.

Vanemaealistele ja lastele, kel on vähem ligipääsu nutiseadmete, pakuti liikumisbingot. Vanemaealiste bingot aitasid sihtgrupini viia nii Memme-Taadi klubi kui ka Rae valla raamatukogud. Laste liikumisbingo aitasid peredeni viia lasteaiad. Vanemaealiste bingo tegevusteks olid nt jõusaali ja ujula külastamine, kõndimine, tantsimine ning trepikõnd. Laste liikumisbingo tegevusteks olid nt kelgutamine, uisutamine, suusatamine, loomajälgede otsimine ja lumepalli täpsusvise. Bingost võttis osa 31 vanemaealist ja 255 last. Laste liikumisbingos olid

kõige aktiivsemad Aruheina ja Peetri lasteaed.

Enim prooviti jõutreeninguid, Pilatest, joogat ja Taijid

Kampaania raames pakuti Peetris, Jüris ja Lagedil elanikele ka erinevate spordialade tasuta treeninguid: jõutreening, ringtreening, intervalltreening, kõht-selg-tuhartreening, jõusaali juhendatud treening, *pickleball*, *taiji*, *taekwondo*, soolo *bachata*, hip-hop tants, pilates, jooga, *disc golf* ja väärikate võimlemine. Kõige populaarsemad olid jõutreeningud, pilates, jooga ja *taiji*. Treeningutele registreerus ühtekokku pea 200 inimest, kellest noorim oli 5-aastane ja vanim 82-aastane. Treeninguid pakuti põhimõttega, et osalejatel on võimalik sama treeningut ka jätkata ehk oluline eeldus oli vabade kohade olemasolu juba toimuvates treeninggruppides. Tasuta treeningute pakkumise eesmärk oli aidata inimestel leida endale sobiv ala, minna seda julgemalt proovima ja seeläbi ka soodustada liikumisharjumuse tekkimist või hoidmist.

Kampaania pakkus tegevusi üle elukaare, andis uusi teadmisi ja suurendas liikumist

Kampaania „Liiguta meelt!“ oli mitmetahuline kogukondlik ettevõtmine, mis ühendas liikumise, vaimse tervise teadlikkuse ja aktiivse osalemise ning:

- toetas igapäevase liikumise suurendamist,
- tõstis teadlikkust sellest, kuidas liikumine aitab meeleolu ja vaimset tervist tugevdada,
- pakkus tegevusi üle elukaare – nii noortele, täiskasvanutele kui ka vanemaealistele,
- lõi ühiseid positiivseid elamusi ja tugevdas kogukonnatunnet.

Täname kõiki toetajaid ja koostööpartnereid: Ailen Elias, Jaan Aru, Peetri Sörk, Rae kultuurikeskus, Rae valla spordikeskus, Rae valla raamatukogud, Rae sotsiaalkeskus, NorVita, Sportland, Matkafy Laternamatkad, ElamusSpa ja ElamusBowling, Spa Tallinn, Uisupark, Kuutseka/Munaka/Vimka lumepark.

Suur tänu treeneritele: Virve Sepp, Piret Käen, Marek Tihhonov, Liis Arula, Marleen Hiiekivi, Tauri Vosman, Leiu ja Ülar Verev, Kristo Raik, Annika Kari, Kaire Parve, Valeri Kravets, Ann Vainlo, Olga Luptova, Kerstin Liitmaa, Meelis Nurmekan, Ragne Valk.

Kampaania eestvedajad: kogukonnapsühholoog Olga Luptova ning spordi- ja rahvatervise spetsialist Mari Raud.

Korduma kippuvad küsimused maamaksu ja selle hüvitamise kohta

SILJA ANGERJAS
RAE VALLA REGISTRITE SPETSIALIST

Kodualuse maa maamaksu ja selle tõusu hüvitamisega seoses on Rae valla elanikel tekkinud mitmeid küsimusi. Allpool toome välja enim küsitud küsimused koos vastustega. Alustuseks käime üle peamised maamaksuga seotud faktid.

- Maamaks on maamaksuseadusega kehtestatud riiklik maks.
- 2025. aasta septembris kinnitas Rae vallavolikogu maamaksumäärad 2026. aastaks.
- Maamaksukohustus tekib jooksva aasta 1. jaanuaril. Maksu- ja Tolliamet väljastab maamaksuteate isikule, kes on 1. jaanuari seisuga maa omanik või kasutaja.
- Jooksva aasta maksuteate saadab maksu- ja tolliamet rahvastikuregistris märgitud kontaktandmetele.

Kodualuse maa maamaksu tõusu hüvitamine Rae vallas

- Rae vallavolikogu võttis 16.12.2025 vastu kodualuse maa maamaksu tõusu hüvitamise korra.
- Kodualuse maa maamaksu tõusu hüvitamisele on õigus elanikel, kes olid 31.12.2025 seisuga registreeritud Rae valda, kes on samal kuupäeval ka vallas asuva kinnistu omanikud.
- Taotluse vallavalitsusele saab esitada pärast 2026. aasta kodualuse maa maamaksu täielikku tasumist.
- Rae vald avab taotluse esitamise võimaluse iseteeninduskeskkonnas SPOKU esimesel võimalusel pärast 31. märtsi 2026.

Maamaksu kohta enim küsitud küsimused ja vastused neile

- *Ma ei ole kunagi maksnud maamaksu oma korteri eest, kas nüüd on midagi muutunud?*
- *Kas koduomaniku soodustusi enam ei ole, kui see on minu ainus elukoht?*
- *Miks pensionärid ja represseeritud ei saa soodustust?*

Vastus: Sel aastal ei kehti Rae vallas maamaksuseadusest tulenev koduomanike, pensionäride ja represseeritute soodustus, seega tuleb kõigil kodanikel tasuda maamaks. Küll aga on võimalik taotleda kodualuse maa maamaksu tõusu hüvitamist.

- *Miks ei saa minu maamaksuteatist tühistada, kui elan rahvastikuregistri järgi sellel kinnistul?*

Vastus: Maamaksuseadus muutus 01.03.2025, seega ei kehti enam koduomaniku pinnapõhine soodustus, vaid see on asendatud summapõhise soodustusega. Rae vallavolikogu ei rakendanud 2026. aastal seda soodustust. Seega tuleb kõigil elanikel tasuda maamaks. Küll aga on võimalik taotleda kodualuse maa maamaksu tõusu hüvitamist.

- *Miks on korteri või ridaelamu maamaks arvutatud suurema pinna järgi kui minu eluruumi pind?*

Vastus: Maamaksu ei arvestata ainult korteri ruutmeetrite järgi, vaid kogu kinnistu pindala alusel. Mida see tähendab? Lisaks majaalusele maale kuuluvad kinnistu hulka ka haljasalad, parkla, teed, mänguväljakud jm. Nende eest tasuvad kõik omanikud proportsionaalselt.

Rae vallavalitsuses alustasid veebruaris tööd kaks uut ametijuhti

RAE SÕNUMID

Veebruarist on Rae vallavalitsusel kaks uut ametijuhti: ehitusametit asus juhtima **Inga Kurgpõld** ning sotsiaal- ja kogukonnaametit **Natalja Grusdam.** Tegime juttu nende tööst, varasemast kogemusest, rollist juhina ja sellest, millega neile vabal ajal meeldib tegeleda.

Sotsiaal- ja kogukonnaameti juht Natalja Grusdam. Foto: erakogu

Ehitusameti juht Inga Kurgpõld. Foto: Ott Kattel

Inga, oled Rae valla ehitusameti uus juhataja, millised on selle ameti peamised eesmärgid ja ülesanded?

Ehitusameti tegevuse eesmärgiks on Rae valla territooriumil projekteerimis- ja ehitusvaldkonnas tingimuste koostamine, menetluste läbiviimine ja tegevuse korraldamine.

Ameti ülesanded jagunevad laias laastus juhtimisalasteks, valdkondlikeks arendustegevusteks ning otsesteks menetlustoiminguteks. Peamiselt tegeleme ehitiste – sh hoonete ja tehnovõrkude – projekteerimistingimuste, ehitusloa taotluste, ehitusteatiste, kasutusloa taotluste ja kasutusteatiste menetlemisega ning muude õigusaktidest tulenevate ehitusalaste toimingute korraldamisega.

Lisaks on ameti kanda oluline roll valla taristu (soojus, vesi, kanalisatsioon) planeerimisel ning maamaksu ja reklaami paigaldamisega seotud tegevuste korraldamine. Olulise osa tööst moodustab operatiivne suhtlus elanikega ja pöördumiste lahendamine.

Milliseid suuremaid väljakutseid ja võimalusi näed oma töös ametijuhina?

Oli rõõm asuda sellesse vastutusrikkasse rolli. Rae vald on Eesti üks kiiremini arenevaid piirkondi, mistõttu on ehitusameti koormus suur ja töötempo kiire. Minu ülesanne on hoida ehitusameti töökorraldus selge ja tõhus, juhtides meeskonda, mis teeb jätkuvalt kõik endast oleneva, et menetlusprotsessid oleksid läbipaistvad, prognoositavad ning vastaksid vallaelanike ja arendajate ootustele lähtuvalt õigusaktidest. Lisaks õigusloomele ja vaidluste lahendamisele on minu fookuses Rae valla nn näo kujundamine. Vallaametnik ei ole pelgalt paberimäärija või takistuste seadja, vaid professionaalne nõuandja ja partner, kes aitab leida tasakaalu kiire arengusoovi ning kvaliteetse ja jätkusuutliku elukeskkonna vahel.

Milline on Sinu taust, varasem töökogemus?

Olen töötanud Rae vallavalitsuses ehitusõiguse spetsialistina 2019. aasta oktoobrist, mistõttu tunnen süvitsi valla ehitusvaldkonna spetsiifikat, menetlusprotsesse ja meeskonda, mis on oluliseks eeliseks ametijuhi rolli täitmisel. Tegelesin varem ja ka nüüd projekteerimistingimuste ning mitteelukondlike ehitiste ehituslubade ja -teatiste menetlemisega ehitisregistris. See on andnud mulle põhjalikud teadmised loamenetlustest ning võime rakendada valdkonda reguleerivaid õigusakte, sh kontrollida ehitusprojekti vastavust seadusandlusele. Varasem 12-aastane töökogemus erasektoris projektijuhi ja konsultandina andis väärtusliku arusaama tellija ja arendaja vajadustest, mis aitab nüüd luua sujuvamat koostööd valla ja ettevõtjate vahel.

Mida pead oma töös oluliseks? Mis kõige rohkem motiveerib?

Kõige olulisemaks pean tasakaalu ja selgust. Rae vald areneb kiires tempos ning minu roll on tagada, et see areng toimuks läbimõeldult, järgides seadust, kuid olles samal ajal suunatud lahendustele. Oluline on, et valla ehitusamet oleks vallaelaniku ja ettevõtja jaoks professionaalne partner, mitte bürokraatlik asutus.

Mind motiveerib kõige enam vastutus ja tulemus. On inspireeriv näha, kuidas paberil olevatest joonistest saavad reaalsed hooned, mis loovad väärtust kogu piirkonnale. Samuti annab energiat ühtehoidev meeskond ja see hetk, kui suudame mõne pikaajalise ja keerulise menetlusprotsessi edukalt lõpuni viia. Ma naudin väljakutseid, kus tuleb kokku viia erinevad huvipooled – olgu selleks siis arendaja ambitsioonid ja kogukonna ootused või keerulised juriidilised probleemid. Edukas kompromiss on suurim motivaator.

Kuidas veedad vaba aega? Mis aitab argirutiinist välja ja uut energiat koguda?

Vaba aeg on minu jaoks aeg iseendale ja perele. See aitab hoida vaimset tasakaalu ja laadida akusid uuteks töisteks väljakutseteks. Minu suureks kireks on käia koos abikaasaga seltskonnatantsus – see on ideaalne kombinatsioon füüsilisest koormusest, muusikast ja täielikust kohalolust, kus argimõtted lihtsalt hajuvad. Lisaks tantsupõrandale leiab mind ka sulgpalliväljakult, see pakub head tempot ja mängulist pinget. Kuna minu

lapsed tegelevad aktiivselt võrkpalliga, siis suur osa vabast ajast möödubki spordisaalides. Olen see lapsevanem, kes elab väljaku kõrval häälekalt kaasa ja naudib seda emotsiooni, mida sport pakub. Kui aga vajan täielikku rahu ja vaikust, siis minu lemmikkoht on maakodu Haapsalu kandis. Sealne looduslähedus ja toimetused värskes õhus on parim viis „patareide laadimiseks“, et püsida reiba ja keskendununa ka kõige kiirematel töönädalatel.

Natalja, veebruarist kannab senine sotsiaalamet uut nime – sotsiaal- ja kogukonnaamet. Mis on selle muudatuse taga? Millised on ameti peamised eesmärgid ja ülesanded?

Arvan, et nimemuutus on loomulik samm meie valla arengus. Uus nimi peegeldab laiemat suunda ja sisulist arusaama sellest, mida me tegelikult igapäevaselt teeme. Sotsiaalvaldkond ei tähenda ammu enam ainult „tulekahjude kustutamist“ või toetuste määramist. Üha enam tähendab see kogukonna hoidmist, märkamist ja ennetamist. Kogukond on meie inimesed, meie lood ja igapäevane kooselu. See on naaber, kes märkab, õpetaja, kes hoolib, ja pere, kes vajab tuge. Sotsiaal- ja kogukonnaameti peamised eesmärgid on korraldada valla sotsiaalteenuseid, toetada lapsi, peresid, vanemaealisi ja erivajadustega inimesi. Sama oluline on ennetustöö ning koostöö haridusasutuste, tervishoiu, kogukonnaühenduste ja teiste partneritega, et lahendused oleksid terviklikud ja jätkusuutlikud. Nii saavad paljud mured lahenduse juba enne, kui neist kujuneb kriis. Uus nimi ei muuda meie põhiväärtusi, küll aga ütleb selgemalt välja, mille nimel me töötame: tugev, üksteist hoidev kogukond.

Alustasid veebruaris tööd selle ameti juhina, milliseid suuremaid väljakutseid ja võimalusi näed oma töös?

Suurim väljakutse on tasakaalu leidmine kasvava valla vajaduste ja olemasolevate ressursside vahel. Rae vald areneb kiiresti ning koos sellega muutuvad ka inimeste ootused ja vajadused. Iga uus elanik, iga uus perelugu toob kaasa erinevaid olukordi, millele peame oskama paindlikult ja professionaalselt reageerida. Samas näen selles arengus suurt võimalust. Saame kujundada kaasaegse ja ennetusele suunatud sotsiaalvaldkonna, kus me ei tegele ainult tagajärgedega, vaid pöörame tähelepanu varajasele märkamisele ja koostööle. Suurim võimalus peitubki usalduses ja koostöös. Me räägime palju hoolimisest, kuid tõeline hoolivus avaldub tegudes. Kui soovime näha ühiskonnas rohkem austust ja vastutust, peame neid väärtusi ise igapäevaselt kandma. Inimesed peegeldavad alati seda, millist hoiakut ja suhtumist nad meie kaudu kogevad. Kui meie teod ei toeta meie sõnu, on see kohe märgatav ning see mõjutab usaldust, millele kogu meie töö tegelikult toetub.

Milline on Sinu taust ja varasem töökogemus?

Olen lõpetanud Tartu ülikooli sotsiaaltöö ja sotsiaalpoliitika magistriõppe ning tegutsenud sotsiaalvaldkonnas ligi 24 aastat – nii riiklikul kui ka kohaliku omavalitsuse tasandil. Mul on juhtimiskogemus ning lisaks olen varasemalt nõustanud omavalitsusi seadusemuudatuste elluviimisel. See pikk teekond on andnud mulle võimaluse näha valdkonda nii süsteemi tasandilt kui ka inimese vaates, sh perede ja laste toetamisel nende keerulistel hetkedel.

Olen aastaid tegelenud süvitsi laste heaolu küsimustega. Usun, et iga lapse turvalisus, areng ja hääl peavad olema otsuste keskmes. Samas ei saa laste heaolust rääkida ilma vanemluse teadliku toetamiseta. Lapse turvalisus ja areng algavad kodust ning vanemate toimetuleku tugevdamisest. Seetõttu on üheks minu südameasjaks kujunenud kohtuvälised kokkulepped ja perelepitus. Tegutsen riikliku perelepitajana, sest usun, et ka keerulistes ja emotsionaalsetes olukordades on võimalik leida lahendusi, mis vähendavad vastandumist ja hoiavad fookuse lapse huvidel. Dialoog, vastastikune austus ja vastutuse võtmine loovad sageli püsivama ja lapsele turvalisema tulemuse kui pikk kohtuvaidlus.

Kõiki minu tegevusi ühendavad samad väärtused – dialoog, avatus ja koostöö. Täna omandan Tartu ülikoolis ka õigusalast haridust, mis aitab mul siduda sotsiaalvaldkonna praktilise kogemuse tugevama õigusliku mõistmisega ning teha otsuseid, mis on ühtaegu inimlikud, tasakaalukad ja õiguspärased. Pean väga oluliseks valdkonnaülest mõistmist. Sotsiaaltöö ei ole kunagi üksik tegevus, vaid sünnib erinevate osapoolte koostöös ja ühises vastutuses.

Mida pead oma töös oluliseks? Mis kõige rohkem motiveerib?

Pean esmatähtsaks selgust ja vastutust. Meie poole pöördutakse sageli keerulistes ja emotsionaalselt pingelistes olukordades ning just siis peavad meie otsused olema läbimõeldud, õiguspärased ja vajaduspõhised. Väga oluliseks pean meeskonnatööd, kuid samas olen teadlik ka selle varjukülgedest. Minu psühholoogia lektor tõi välja, et kui inimesed töötavad pikka aega koos, võivad nende mõtted ja ideed muutuda liiga sarnaseks. Tekib nn ühtlustunud mõtteviis, kus otsuseid ei vaadata enam piisavalt kriitiliselt ning erinevad vaatenurgad võivad tahaplaanile jääda. Selline olukord võib pikemas perspektiivis mõjutada otsuste kvaliteeti. Seetõttu pean oluliseks, et meeskonnas säiliks arutelu, erinevad arvamused ja konstruktiivne vaidlus. Tugev meeskond ei tähenda ühesugust mõtlemist, vaid julgust küsida, kahelda ja otsida paremaid lahendusi. Just teadlik mitmekesisus hoiab ära mugavuse ja aitab teha tasakaalustatud ning läbimõeldud otsuseid.

Mind motiveerib võimalus kujundada keskkonda, kus lahendused ei ole ajutised ega reageeri ainult hetkeprobleemidele, vaid on kestvad ja läbimõeldud. Samas ei tähenda kestvus jäikust. Usun, et tugev süsteem on ühtaegu stabiilne ja plastiline. Pean oluliseks, et meie töö põhineks pideval seirel ja analüüsil, et saaksime vajadusel oma tegevust kohandada. Lahendused peavad olema võimelised arenema koos inimeste vajaduste ja muutuvate oludega.

Kuidas veedad vaba aega? Mis aitab argirutiinist välja tulla ja uut energiat koguda?

Arvan, et minu töö on teatud mõttes ka minu hobi. Mind kõnetavad valdkonna uuendused, julgemad lahendused ning viisid, kuidas teha asju nutikamalt ja teadlikumalt. Parimate praktikate uurimine ja uute ideede mõtestamine hoiavad mõtte erksa ka väljaspool tööaega.

Argirütmist aitab välja tulla liikumine ja looduses viibimine. Püüan olla võimalikult palju koos perega, see annab kõige kindlama tasakaalu ja toe. Teen mõõdukalt sporti ning väga erilise vabadusetunde annab mulle mootorrattaga sõitmine. See loob ruumi mõtete korrastamiseks ning annab võimaluse naasta igapäevatöösse selgema ja tasakaalukama energiaga.

Lilleoru põhikool kolib sügisel Peetrisse ja vahetab nime

PIRET PUUORG
AVE OIT
KOOLI ARENGU TOETAJAD

Veskiallika põhikooli õpilased ja õpetaja Kristi Mänd. Fotod: Piret Puuorg

Selle aasta sügisel saab Peetri vanimast ehitisest, paekivist tuuleveskist koolimaja ja selle ümbrusest kooliõu. 1. septembril alustab seal tegevust Veskiallika põhikool. Tegemist on uude asukohta koliva ja uue nime saanud Lilleoru põhikooliga.

Erakooli eestvedajate sõnul mõeldi kolimisele juba mitu aastat. 2025. aasta lõpus leitigi pika ajaloo ja huvitava omapäraga ruumid Rae vallas. „Vana veskikompleks toetab kooli sisulist kontseptsiooni ja võimaldab koolil tulla peredele oluliselt lähemale," selgitab koolijuht Kristi Vimberg. Seepärast jõudiski kooli juhttiim järeldusele, et kooli arengus tehakse uus samm. 1. septembril 2026 võetakse lapsed kooli vastu Peetri tuuleveski hoones ja õuealal, kus 100 aastat tagasi tegutses Allika talu.

See ajalooline paik ja avar õueala sobivad suurepäraselt kooli senise õppetegevuse ja suunaga. Korraldati ka nimekonkurss, millel osales terve koolipere ja komisjon valis ligi saja pakutud nime hulgast kooli uueks nimeks Veskiallika põhikool. „Veski sümboliseerib arengut ja liikumist, allikas aga algust ja selgust," ütleb kooli nõukogu liige Ave Oit. „See nimi kannab edasi nii paiga lugu kui ka meie kooli mõtet."

„Samas ei tähenda nimevahetus sisu muutumist," rõhutab kooli arengule algusest peale kaasa aidanud Ave Oit. „Me ei alusta kooliga tühjalt kohalt, vaid kolime koos oma kogemuse ja õpetajatega." Lilleoru põhikool avas uksed 2018. aastal kaheksa õpilasega. Idee sündis lapsevanematel, kes soovisid, et laps saaks alustada iseenda tundma ja juhtima õppimisega juba koolis, et astuda ellu teadlikuma ja tasakaalukama täiskasvanuna. Lisaks sooviti, et lapsed saaksid õppida väikestes klassides ja looduse keskel.

Esialgu plaaniti kasvada 4-klassiliseks kooliks, kuid huvi suurenes igal aastal ning õpilasi lisandus nii koduvallast kui ka pealinnast ja naabervaldadest. Kool on tegutsenud väikese ja lapsekeskse põhikoolina, kus klassis õpib kuni 15 last. Selle kooli eripära on terviklik lähenemine, kus lapse arengut toetatakse ühtaegu nii akadeemiliselt, sotsiaalselt kui ka emotsionaalselt. Igal koolipäeval viibitakse looduses, viiakse läbi praktilisi tegevusi ja saadakse päriselulisi kogemusi, mis aitavad teadmisi paremini mõista ja seostada. Koolipäeva loomulikuks osaks on ka vaikuseminutid ja õppekava osaks on jooga. Nii paraneb laste keskendumine, eneseregulatsioon ja sisemine tasakaal.

Õpilased Peetri tuuleveski taustal.

Koolis kasutatakse üldõpetust, kus aained on lõimitud tervikuks ning õppimine toimub tähenduslike teemade kaudu, mitte killustunud tundidena.

Kooli eripäraks on ka süsteemne lähenemine koduõppele. Praegu õpib sel viisil 40 õpilast ning õppeperiood võib kesta mõnest kuust kuni mitme õppeaastani.

Kool toimib teadlikult kogukonnapõhiselt. Lapsevanemad ei ole siin kliendid, vaid partnerid ja kaasloojad, kes on päriselt kaasatud nii kooli juhtimisse kui ka igapäevase koolielu korraldamisse.

Uude koolimajja on välja ehitamisel valgusküllased ja ruumikad klassiruumid, mis võimaldavad luua eakohastest arenguvajadustest lähtuva õpikeskkonna, klassiruumi erinevate õpialadega ja liigutatavate seintega. 900 meetri kaugusel koolimajast on loodusrajad, mida õpilased saavad kasutada looduses liikumiseks ja õppimiseks.

Vastuvõtt kooli on juba avatud ja 2026/2027. õppeaastaks oodatakse päevaõppesse 1.–5. klassi õpilasi ning koduõppesse 1.–6. klassi õpilasi. Lisaks saab kooli ja selle väärtustega tutvuda eelkoolis, avatud uste päeval või kokkuleppel kooli külastades. „Rae valla peredel on võimalus valida väikekool, kus iga laps on märgatud ja toetatud," ütleb koolijuht Kristi Vimberg.

Iga aastaaeg pakub metsas täiesti erinevaid elamusi. Fotod: erakogu

Võsukese lasteaia metsapäevad viivad lapsed Kaberneeme loodusesse

VÕSUKESE LASTEAED

Võsukese lasteaia metsapäevad on kujunenud kindlaks ja oodatud traditsiooniks, mis toob kogu lasteaiapere loodusesse igal aastal kolmel korral – kevadel, sügisel ja talvel. Nagu ikka, mahub kogu lasteaed bussi ning sõit viib Kaberneeme telkimisalale, kus ootavad mets, meri ja avar loodus. Ees on päev täis avastamisrõõmu, õppimist ja hakkamasaamist harjumuspärasest keskkonnast eemal.

„Mulle meeldib sinna bussiga sõita," jagas üks väike võsuke, sest juba teekond ise on tema jaoks põnev seiklus. Bussis vaadeldakse aknast mööduvat loodust, arutletakse eesootava päeva üle ning ootusärevus kasvab iga kilomeetriga.

Metsapäevade traditsioon ja õuesõppe teadlik arendamine on Võsukese lasteaias tihedalt seotud Erasmus+ akrediteeringu saamisega ning Euroopa Liidu rahastusega. Rahvusvaheline koostöö ja kogemuste vahetamine on andnud lasteaiale uusi ideid, julgust ja inspiratsiooni tuua õppimine senisest rohkem loodusesse ning katsetada loovaid ja lapsekeskseid õuesõppe viise. Erasmus+ projektide raames on rõhutatud õuesõppe olulisust, laste keskkonnateadlikkuse kujundamist ja õppimist liikumise kaudu, mis on saanud Võsukese lasteaia metsapäevade lahutamatuks osaks. Euroopa Liidu toetus aitab neid väärtuslikke algatusi järjepidevalt ellu viia ja edasi arendada.

Kaberneemes veedetakse sisukas päev värskes õhus. Kaasa on võetud söök ja jook ning päeva jooksul jagub nii mängu-, liikumis- kui ka avastamisrõõmu. „Seal saab vabas õhus jalutada, ei pea tolmuses lasteaias passima," märkis tabavalt üks Kuusevõsude rühma laps, tuues esile looduses olemise lihtsa, kuid olulise väärtuse.

„Iga aastaaeg pakub metsas täiesti erinevaid elamusi – kevadel märkame tärkavat loodust, sügisel värve ja lõhnu ning talvel vaikust ja lund," selgitab õpetaja. Lapsed õpivad loodust märkama ja mõistma vahetu kogemuse kaudu. Mõnikord köidavad tähelepanu ka pisiasjad – „Metsapäev on äge, sest seal mere ääres on värvilised klaasikillud liiva sees," jagas oma tähelepanekut üks väike võsuke, mis andis hea võimaluse rääkida ka ohutusest ja loodushoidlikust käitumisest.

Lisaks ühistele metsapäevadele käib iga Võsukese Lasteaia rühm ka eraldi oma metsapäeval vähemalt kord kvartalis. Need väiksemad väljasõidud annavad võimaluse rahulikumalt liikuda, rohkem süveneda ning tegevusi laste vanuse ja huvide järgi kohandada. Laste fantaasia pääseb looduses eriti hästi valla – „Seal on äge, sest saab ehitada asju ja kaevata. Me ehitasime lõksu, et siga kinni püüda. Nüüd läheme vaatame, kas siga on kinni jäänud," rääkisid elevusega Kuusevõsude rühma lapsed.

Metsapäevade üheks oodatumaks osaks on ühine toidu valmistamine lõkkel. Suures pajas valmib supp ning igal lapsel on võimalus ise voolida endale viineripiruka ja see lõkkel küpsetada. „Metsapäeval saab vinkusid grillida ning kõige paremat suppi," kinnitasid Võsukese lasteaia lapsed, kelle jaoks on see päeva üks suurimaid elamusi.

Mets pakub loomulikku keskkonda mängimiseks, liikumiseks ja koos tegutsemiseks. Käbid, oksad ja kivid muutuvad mänguvahenditeks ning ühised reeglid ja kokkulepped aitavad hoida turvalisust. „Väga tähtis on, et kõnnid karjajuhi järgi, muidu kaod metsas ära," teadis üks väike võsuke, näidates, kui olulised on looduses liikumisel tähelepanelikkus ja üksteise hoidmine.

Lapsed ise ütlevad, et metsapäevadelt on nad kõige rohkem õppinud seda, kuidas hoida loodust. Prügi korjatakse, taimi ja loomi vaadeldakse lugupidavalt ning räägitakse, miks on oluline loodust hoida ja väärtustada.

Võsukese lasteaed peab õppimist väljaspool rühmaruume väga oluliseks. Harjumuspärasest keskkonnast eemal õpivad lapsed palju nii iseenda, ümbritseva maailma kui ka oma sõprade kohta. Metsapäevad Kaberneemes ühendavad õppimise, mängu ja rõõmu ning jätavad hinge mälestused, millest räägitakse veel kaua.

Järjekordne imeline päev meie Võsukeses.

erasmus+ ja euroopa solidaarsuskorpuse agentuur

VÕSUKESE LASTEAED

Dirigent Ingrid Orumaa tunnustust vastu võtmas. Foto: Vahur Lõhmus

Rae kammerkoor. Foto: erakogu

Rae kammerkoor on aasta koor 2025!

RAE SÕNUMID

Veebruaris kuulutas Eesti Kooriühing välja koori- ja puhkpillimuusika aastapreemiate saajad.

Panuse eest kultuuriruumi pälvis aasta koori tiitli Rae kammerkoor, mille 2025. aasta tegemiste hulka kuulus osalemine Rae valla segakooride ühiskontserdil „Tormis 95“. Lisaks oli koori dirigent Ingrid Orumaa nomineeritud kategoorias „Aasta noor dirigent“ ning koor ise kategoorias „Aasta tegu“.

Dirigent Ingrid Orumaa on varem koori kohta öelnud: „Meie tegevuse üks eesmärk on pakkuda inimestele koorimuusika kaudu sedasama rõõmu ja emotsiooni, mida ise saame. Samuti väärtustada *a cappella* koorimuusikat ja eesti heliloojate loomingut.“ Rae kammerkooris on minimaalselt muutuv koosseis, millega seoses on tekkinud koorile suur repertuaaripagas. Lisaks on lauljatest kujunenud välja ühine laulupere, kes on aastaid, mõned isegi koori algusaastatest peale koos laulnud. Palju õnne tunnustuse puhul ja jätkuvat laulurõõmu edaspidiseks!

Tulemas on „Rae valla laululaps 2026“

TOOMAS ARU
RAE KULTUURIKESKUSE JUHATAJA

Foto: Julia Vichmann

Rae valla laste ja noorte lauluvõistlus „Rae valla laululaps 2026“ toimub 23. ja 24. aprillil Rae kultuurikeskuses. Osalema on oodatud kõik lapsed ja noored, kelle elukoht on rahvastikuregistri andmetel Rae vald.

23. aprillil võistlevad 3–4-aastased, 5–6-aastased ja 7–9-aastased lauljad. 24. aprillil astuvad lavale 10–12-aastased, 13–15-aastased ning 16–18-aastased noored (19-aastased juhul, kui õpivad veel koolis). Vanust arvestatakse seisuga 14.05.2026 vastavalt „Harjumaa laululaps 2026“ juhendile.

Lauluvõistlusele saavad Rae valla koolid ja lasteaiad võistlejaid saata järgmiselt: üle 1000 lapsega asutused igast vanuserühmast 4 poissi ja 4 tüdrukut, alla 1000 lapsega asutused igast vanuserühmast 2 poissi ja 2 tüdrukut ning Rae valla huvikoolid ja stuudiod igast vanuserühmast 3 poissi ja 3 tüdrukut.

Lapsed, kes ei õpi Rae valla haridusasutustes, kuid on Rae valla elanikud, peavad osalemiseks ette laulma oma kodukoha eelvoorus. Otsuse edasipääsemise kohta teeb sealne žürii väljaspool haridusasutustele määratud kvoote.

Žürii otsusel pääseb igast vanuserühmast neli lauljat edasi maakondlikule võistlusele „Harjumaa laululaps 2026“. Kui mõnes vanuserühmas osalejaid ei ole, ei ole lubatud nende asendamine teise vanuserühma esindajaga.

„Tänulaul Raamatule“ – eesti raamatu aasta lõpukontsert Rae vallas

ALEXANDRA LISETTE RUSSI

Eesti raamatu aasta on olnud täis lugusid, teadmisi ja kohtumisi. On aeg tõmmata sellele ilusale teekonnale meeldejääv ja helisev lõppakord.

Emakeelepäeval, 14. märtsil on kõik vallaelanikud oodatud osa saama Rae kultuurikeskuses toimuvast eesti raamatu aasta teema-aasta lõpukontserdist. Õhtut alustab Jüri kooli õpilaste ja tehisaru koostöös loodud raamatu esitlus, seejärel täname Rae vallas raamatuaasta ettevõtmistesse panustanud tublisid tegijaid.

Lisaks saab näha raamatuaastat kokkuvõtvat videot ning oma luuletusi loevad Rae valda Luuleprõmmu võistlusel esindanud noored. Pärast seda algab kontserdiosa.

Esimesena astub lavale Mari Kalkun, kelle loomingus kohtuvad vanad eesti müüdid, võro luule ja sügav hingestatus. Teisena esinevad Kristiina Ehin ja Silver Sepp, kelle näol on tegemist poeetilise ja hoogse duoga, kes toob lavale nii tundlikku luulet kui ka fantaasiarikkaid rütme. Õhtu lõpetab Jaan Pehk, meisterlik sõnaseadja ja muusik, kelle soojus ja huumor poeb otse südamesse.

Ürituse korraldaja: Alexandra Lisette Russi koostöös Rae kultuurikeskusega. Toetajad: Rae valla raamatukogu ja Orkla Eesti.

Uksed avatakse 16.30, üritus algab 17.00. Sissepääs tasuta.

Kohapeal on avatud ka kohvik. Näeme seal!

Harjumaa ansamblite päeva 2026 võitis Riser

TOOMAS ARU
RAE KULTUURIKESKUSE JUHATAJA

28. veebruaril toimus Rae kultuurikeskuses Harjumaa 2026. aasta ansamblite päeva võistlus, kus lavale astus üksteist ansamblit: Hell Herilane, Floryt Fenara, Getter Hallikmäe, Tarai, Usuröövlid, Fraktuur, Hingerahu, Sleepwalkers, Spectrum, Cube-A ja Riser.

Tänavuse sündmuse žüriisse kuulusid Kristo Rajasaare, Tõnu Hallik, Igor Besstšotnov ja Toomas Aru. Lisaks žürii hinnangule said oma lemmiku poolt hääletada ka pealtvaatajad, kelle panus aitas selgitada rahva lemmiku.

Peaauhinna ehk võimaluse teha oma muusikavideo pälvis ansambel Riser, kellele tõid kõrgeima tunnustuse tugev tervik ja veenev lavaline esitus. Eripreemiad läksid ansamblitele Cube-A, Fraktuur, Spectrum, Usuröövlid ja Sleepwalkers.

Rahva lemmikuks osutus ansambel Fraktuur, kes võitis auhinnaks salvestuse helistuudios. Eriti suurt head meelt tegi see, et Fraktuur on Rae valla oma noortest koosnev ansambel, kelle edu pakkus kodupublikule siirast rõõmu ja põhjust uhke olla.

Rae kultuurikeskus avaldab tänu kõigile esinejatele, žüriiliikmetele ja publikule, samuti toetajatele, Eesti Kultuurkapitalile ja Tanker Brewery'le, panuse eest sündmuse elluviimisel. Kohtume aastal 2027!

Harjumaa ansamblite päeva võitja Riser. Fotod: Ott Kattel

Publikulemmik Fraktuur.

Kaks teist hetke tuleb taas!

TOOMAS ARU
RAE KULTUURIKESKUSE JUHATAJA

4. aprill algusega kell 19.00 saab Rae kultuurikeskuses taas oma jätku kontsertsari „Kaks teist hetke". Kaheteistkümnesse hetke on kätketud noorte tegevmuusikute omalooming. Laval saavad kokku koorimuusika, helidisain ja videoinstallatsioon, mis pakub kuulajatele tõeliselt omanäolist kogemust.

Ürituse kunstilise juhi Ragne Rüütelmaa sõnul on kontsert kasvanud iga aastaga nii oma sisu, kui ka tehnilise poole pealt, proovides üha rohkem mõelda raamidest välja.

„Kaks teist hetke" kavas on kuulda Ragne Rüütelmaa, Brenda Kruusimäe, Henri Rohti ja Ariel Marksalu teoseid. Laval löövad kaasa Segakoor Heliand, Kadrina Segakoor, Mari Vasar, Hanna Märtha Arusaar, Mariliis Lahesalu, Kristiina Rebane ja Eleri-Kristel Kuimet. Videoinstallatsiooni on loonud Jalta Productions. Üritus on tasuta. Tule ka Sina kuulama!

„Kaks teist hetke" on Rae kultuurikeskuse iga-aastane noorte muusikute omaloomingu kontsert. Noored muusikud kirjutavad palju spetsiaalselt just selle kontserdi tarbeks. Projekt annab kooridele võimaluse töötada abstraktsema ja eksperimentaalsema repertuaariga, pakkudes koorilauljatele uudset kunstilist kogemust.

Videoinstallatsioonides kasutatakse kaadreid Rae valla ilusatest paikadest, samuti on eesmärk rakendada kontserdil võimalikult palju Rae valla harrastajaid. Sel aastal on kaasatud ka Rae vallas tegutsevad rahvatantsijad. Seega saab väita, et „Kaks teist hetke" kontserdil on esindatud pea iga rahvakultuuri suuna tegijad – mis on Rae kultuurikeskusele ainult rõõm ja uhkus.

„Kaks teist hetke" aastal 2024. Foto: Ott Kattel

Ukraina maastikukunstnikud Marharyta Žurunova ja Bohdan Lokatyr. Foto: Ott Kattel

Ukraina maastikukunstnikud: „Vaskjala valgus on erakordne!“

OTT KATTEL

Veebruari alguses saabusid Vaskjala loomeresidentuuri Ukraina maastikukunstnikud Marharyta Žurunova ja Bohdan Lokatyr. Nende loomingut saab näha 21. märtsil toimuval sündmusel, kus astuvad üles ka Ruslan ja Rute Trochynskyi ning pakutakse ukraina köögi hõrgutisi.

Tutvustage end lühidalt tutvustada ja selgitage, mida te koos teete?
Mina olen Marharyta Žurunova ja minu kaaslane on Bohdan Lokatyr. Oleme pärit Ukrainast ning loome maastikukunsti ja kohaspetsiifilisi installatsioone, mis suhestuvad ümbritseva keskkonnaga.

Kuidas te koos töötama hakkasite?
Kasvasin üles Vinnõtsja linnas, kus igal talvel toimus maastikukunsti festival nimega MITHOGENESIS. Käisin seal külalise või vabatahtlikuna. Bohdaniga õppisime samal kursusel trükikunstiakadeemias. Teise kursuse talvevaheajal kutsusin ta MITHOGENESIS-ele. kunstnikuna osalema. Meile meeldis see kogemus, publikule meeldis meie töö ning just sellest sai 2015. aastal alguse meie koostöö.

Kui te loote teose koos, kas teil on kindlad rollid või teete lihtsalt seda, mida parasjagu vaja on?
Tavaliselt räägime ja arutame palju. Meie vestlustest sünnivad lõpuks ideed, mistõttu on raske öelda, kes mingi mõtte algatas. On tore, et oleme elukaaslased, sest meie ideed saavad sageli alguse lihtsatest jutuajamistest.

Mina dokumenteerin tavaliselt protsessi fotode ja videoga, Bohdan tegeleb suuresti insener-tehnilise poolega, milleks tal on eriline anne, ning koos viime teosed ellu.

Kas uus maastik inspireerib teid?
Jah. Me planeerime harva midagi ette. Maastik, ilm ja valgus otsustavad tavaliselt, mis juhtuma hakkab. Uus paik on alati eriti põnev, sest see avab meile palju uusi võimalusi.

Kas teie kodumaa mõjutab teie loomingut?
Kindlasti. Alates täiemahulise sõja algusest on peaaegu kõik meie projektid ühel või teisel viisil seotud sellega, mida oleme Ukrainas kogenud, ning sellega, kuidas see mõjutab nii maastikku kui ka meid endid. Isegi kui püüame sellest eemalduda, on Ukraina identiteet alati kohal ja kujundab jätkuvalt meie loomingut.

Kuidas on sõda mõjutanud Ukraina kunstielu?
Vaatamata tohututele raskustele on Ukraina kunstikogukond endiselt aktiivne ja vastupidav. Üle riigi tekib uusi kunstiruume, sündmusi ja programme ning Ukraina kunstnikud on üha aktiivsemad nii kodumaal kui ka välismaal. See tundub meile omamoodi vastutusena. Sõja surve on mitmel moel meie loomejõudu isegi võimendanud – Ukraina kunst kasvab edasi.

Millised on teie tulevikuplaanid nii kunstiliselt kui ka isiklikult?
Elame väga ebakindlal ajal, seega on ka plaanid killustatud. Meil on ees residentuur Indiana ülikoolis Ameerika Ühendriikides ning loodame augustis teostada suure installatsiooni Kempele linnas Soomes. Bohdan lõpetab sel aastal ka oma doktorikraadi. Pärast seda – eks näis, mis edasi saab.

Kas soovite intervjuu lõpetuseks midagi lisada?
Siinne valgus on erakordne – väga teistsugune võrreldes paikadega, kus oleme varem töötanud. Meil on põnev luua installatsioone, mis sellele valguse kvaliteedile reageerivad, eriti dialoogis lumega. Loodame, et inimesed naudivad meie tööd ja selle paiga ainulaadset atmosfääri.

Kuidas alustada treeningutega?

PIRET KÄEN
PERSONAALTREENER

Oled mõelnud: „Ma tean, et peaksin liikuma… aga kust pihta hakata?“ Või oled kunagi treeningutest eemale jäänud ja nüüd tundub tagasitulek nagu Mount Everesti vallutamine?

Hea uudis on see, et **alustamine ei pea olema keeruline ega valus.** Ja kindlasti ei pea see olema „lendan sajaga peale“ stiilis.

Miks rahulik algus on nii oluline? Kui keha pole harjunud koormusega, siis närvisüsteem, lihased ja liigesed vajavad aega kohanemiseks. Liiga kiire start = lihasvalu, väsimus ja motivatsioonilangus. Keha ei jõua tempole järele ja see tekitab kehva enesetunde. Aju tahab turvalisust ja positiivset kogemust, mitte karistust. Näen seda tihti oma töös, kus **liiga suure hooga** alustanud inimesed kaovad sama kiiresti trennist ära. Rahulikult alustajad jäävad suurema tõenäosusega püsivalt käima.

1. Alusta liikumisest, mitte „treeningust“. Jalutuskäigud, rattasõit, kerge jõutreening kodus/jõusaalis, venitused – kõik on hea. Kui sõna treening hirmutab, siis ära seda kasuta – Sa lihtsalt liigud.

2. Sea eesmärgiks järjepidevus, mitte intensiivsus. 2–3 korda nädalas 20–30 minutit on täiesti piisav algus. Rohkem ei ole parem, parem on **regulaarsus**. Edasi saad tõsta liikumise/treeningu aega näiteks 45–60 minuti peale ja alles siis 3–4 korra peale nädalas. Ära kiirusta sellega – aega on! **Lihtsalt hakka pihta.**

3. Ära oota motivatsiooni – loo rutiin. Rutiin töötab ka siis, kui tuju pole. **Pane aeg kalendrisse** ja tee sellest **kokkulepe iseendaga:** ma teen selle trenni ära. Ära kasuta seda aega muuks tegevuseks – see on sinu trenniaeg ja et saaks rutiiniks, on vaja sellest kinni hoida.

4. Kuula oma keha (päriselt ka). Kerge lihasväsimus on okei. Treeningu järgne tugev lihasvalu, pearinglus ja totaalne kurnatus ei ole. Tulemus tuleb targalt treenides, mitte end lõhkudes. Naudi protsessi. Vabastav mõte, eks?

5. Luba endal olla algaja. Sa ei pea olema alustades heas vormis – Sa alustadki selleks, et vorm paraneks. Keegi ei saa „nullist sajani“ üleöö ja see on normaalne.

Personaaltreener Piret Käen. Foto: Karen Harms

Ja veel üks oluline asi: **pausid ei tähenda läbikukkumist.** Elu tuleb vahele ja trenn jääb tagaplaanile ja siis? Siis alustad jälle ja ilma süütundeta! Tekitad uuesti rutiini ja jätkad. Kui täna teed kasvõi 10-minutilise jalutuskäigu, oled juba õigel teel. Homme võib-olla teed natuke rohkem. Ole kannatlik ja enda vastu sõbralik. Keha teeb Sinuga koostööd, mitte ei tööta sinu vastu.

Kuidas sukelduda jõusaali maastikule?

Astuda esimest korda jõusaali võib olla päris hirmutav. Kõik tunduvad teadvat, mida nad teevad, masinad piiksuvad ja keegi justkui „paneb sajaga“. Aga tead, mis? **Keegi ei sünni jõusaalioskustega,** kõik on kunagi olnud algajad.

Millest alustada?

Ära alusta raskusest, alusta tehnikast. Sinu eesmärk on õppida liigutusi õigesti tegema. Hea tehnika = parem tulemus + väiksem vigastuste risk. Masinad on alguses Su sõbrad – juhivad liikumist ja annavad kehale nö turvalise raami. Kui oled esimest korda jõusaalis ja ei tea, mis masin millegi jaoks on, siis tee oma keharaskusega baasharjutusi, et keskkonnaga harjuda.

Keskendu baasliigutustele. Jõusaalis ei ole vaja 15 harjutust korraga teha. Piisab, kui õpid ära need:

- kükk (või jalapress masinal);
- puusatõsted (või jõutõmbed);
- surumine (rinna- või õlapress);
- tõmbamine (plokk rinnale, sõudmine).

Nende liigutustega treenid juba kogu keha läbi, kuid võid näiteks ka kaks kerelihaste (kõhulihaste) harjutust lisada.

Tee kogu keha kava 2–3 korda nädalas. See on algajale väga sobiv. Keha saab piisavalt koormust ja ka piisavalt puhkust.

Näide: 5–6 harjutust / 2–3 seeriat / 8–12 kordust/ pausid seeriate vahel 90–120 sek. Lihtne, toimiv ja saad ilusti tunni ajaga hakkama.

Raskus: jäta varu. Kui seeria lõpus tunned, et 1–2 kordust oleks veel võimalik, siis on täpselt õige raskus. Jällegi: progress ei tule kannatamisest, vaid järjepidevusest.

Ära võrdle end teistega. Inimene Sinu kõrval võib olla treeninud juba 10 aastat ja jõudnud sinna tänu järjepidevusele. Sina treenid enda keha, mitte tema oma, ja jõuad ka kunagi nii kaugele.

Mõned väga praktilised nipid

- Küsi juhendamist: see ei ole nõrkuse näitamine. Personaaltreener aitab Sind järjele ja nii on julgem ka see esimene samm jõusaali astuda.
- Tee enne trenni 5–10 min soojendust!
- Venitamine ei ole hädavajalik, lihasvalu see vähemaks ei võta, aga liigestele ja lihastele halba ka kindlasti ei tee.
- Esimesed nädalad võivad lihased hellad olla – see läheb üle, sest keha kohaneb. Veidi leevendab seda liikumine: kõndimine, kerge rattasõit või võimlemine.

Ma olen näinud väga palju algajaid, kes kartsid jõusaali ja kuu aja pärast ütlesid: „Miks ma varem ei alustanud?“ Sa ei pea olema tugev, et jõusaali minna – **jõusaal ongi koht, kus tugevaks saad.** Hoian Sulle pöialt ja kui tahad, siis astume selle esimese sammu koos.

Mälumängu võitja on Lennuliiklusteeninduse ASi esindus. Foto: Rae valla mängud

Mälumängu võitis Lennuliiklusteeninduse AS

INDREK RAIG
RAE SPORDIKESKUSE PROJEKTIJUHT

26. veebruaril toimunud Rae valla mängude Junimperium mälumängul osales 30 võistkonda, kus parimatena paistsid silma Lennuliiklusteeninduse AS, Team Järveküla & Sõbrad ja Rae vallavalitsus. Lohutusauhinnad, Blended London Dry džinnid viisid koju Uus-Järveküla esindajad Kadri Kuller, Jane Vesper, Andrea Brozini ja Kristel Härm.

Eesti Mälumängu Liidu koostatud kolmekümmend küsimust hõlmasid järgimisi teemasid: sport, loodus, söögid, geograafia ja kunst. Muuhulgas saadi targemas, et maailma suurim rehvitootja on hoopis Lego Group ja Eestis kasvav kõrgeim lehtpuu on haab.

Võitjatiimi koosseisu kuulusid Kristian Lavin, Lauri Jaakson, Mariliis Õun ja Mikk Adler.

Rae valla mängud jätkuvad 28. märtsil, kui reketid ristatakse uhiuues Järveküla padelikeskuses.

Kesk-Harju projekti raames osalesid Rae noored Tallinki ja TalTechi karjääripäeval

DIANA PRÄÄM
RAE VALLA NOORTE HEAOLU SPETSIALIST

Projekti „Kesk-Harju noorte tööhõive suurendamine ja hoidmine“ raames said Rae valla noored võimaluse osaleda Tallinki ja Tallinna tehnikaülikooli ühisel karjääripäeval „Meretöö karjääripäev–tuleviku lainelööjad“, mis toimus kruiisilaeval Baltic Queen. Üritus pakkus noortele vahetu ja elulähedase ülevaate merenduse õppimis- ja töövõimalustest.

Päev algas kogunemisega konverentsiruumis ning jätkus aruteludega, kus osalejaid tervitasid Baltic Queeni kapten Roland Lemendik ja intendant Argo Roolaht. ESG juht Andrus Vaher tutvustas oma tööd ning rääkis lihtsas ja arusaadavas võtmes sellest, kuidas laevanduses pööratakse tähelepanu keskkonnahoiule ja vastutustundlikule tegutsemisele.

Noored said kätt proovida kaartide lugemisel. Foto: erakogu

Paneelis jagasid oma kogemusi nii laevapere liikmed kui ka TalTechi tudengid, kes rääkisid ausalt ja vahetult oma õpingutest ning igapäevasest tööst merenduses. Noortele pakkus huvi ka mänguline Kahooti viktoriin ning võimalus osaleda ringkäikudel laevas, sealhulgas külastada masinaruumi ja kaptenisilda. Lisaks toimusid praktilised töötoad, kus sai proovida kätt sõlmede tegemisel, kaartide lugemisel ja tutvuda mehaanikute tööga.

Õppevisiit oli noorte jaoks praktiline, huvitav ja silmaringi avardav ning andis parema ettekujutuse merenduse erialadest ja võimalikust tulevasest karjäärist.

Kaasrahastanud Euroopa Liit
Eesti tuleviku heaks

MÄRTS NOORTEKESKUSTES

PEETRI	**06.03** kell 15:00-18:00 Teeme huulepalsameid	**12.03** kell 15:00-18:00 Läheme Trampolinosse	**19.03** Uute lauamängude päev	**24.03** kell 15:00-18:00 Meisterdame savist	**31.03** kell 15:00-18:00 Teeme ise sushit	Igal **KOLMAPÄEVAL** bingokolmapäev
JÄRVEKÜLA	**05.03** kell 16:00 Kokandus: šokolaadiruudud	**13.-14.03** kell 19:00-09:00 Noortekaöö	**25.03** kell 16:00-20:00 Prantsuse kultuuriõhtu	**28.03** kell 12:00-18:00 Trampolino	**TEISIPÄEVITI** kell 16:00 Loomelab kuu teema: taaskasutus	
JÜRI	**05.03** kell 15:00 Küünalde töötuba	**09.03** 13+ päev	**10.03** kell 13:00 Filmikas	**18.03** kell 15:00 Kokandusklubi	**27.03** 13+ päev	**31.03** kell 15:00 T-särkide kaunistamine
VAIDA	**04.03** kell 18:00-21:00 Lauajalgpalli turniir	**07.03** kell 19:00-21:00 18+ bowling	**11.03** kell 14:00-16:00 A-päev: sõbrad ja söök	**18.03** kell 15:00-17:00 Teeme ise kätekreemi	**25.03** kell 14:00-17:00 Hispaania kultuuripäev	**30.03** kell 13:00-15:30 Teeme lõngamaali
LAGEDI	**04.03** kell 15:00 Kokandus	**10.03** kell 16:00 Viktoriiniõhtu	**12.03** kell 17:00 Savi töötuba	**18.03** kell 15:00 Kokandus	**20.03** kellaaeg selgumisel Noorteka öö 13+	**24.03** kell 16:00 Cashy

SÜNDMUSED ON EELREGISTREERIMISEGA NOORTEKESKUSTE SOTSIAALMEEDIAS VÕI KOHAPEAL NING ON NOORTELE TASUTA!

@RAENOORTEKESKUS WWW.RAENOORTEKESKUS.EE RAE NOORTEKESKUS

Noortevolikogu hiljutised kohtumised Rae vallas

OLIVIA BRONZINI
RAE VALLA NOORTEVOLIKOGU ASEESIMEES

28. jaanuaril toimunud kohtumine vanemaealiste nõukoguga pakkus noortele võimaluse vahetada mõtteid ja sisendit kogenuma vanusegrupi esindajatega. Noortevolikogu andis ülevaate varasematest ja tulevatest projektidest ning sai sisendit ka vanemaealiste viimastest tegemistest. Arutelu keskmes oli hiljutine postkontorite sulgemine Rae vallas – toimus sisukas arutelu selle kohta, kuidas saaks postkontorite sulgemise tagajärjel tekkinud probleeme üheskoos lahendada. Kohtumise käigus sündis mitmeid häid ideid – tekkis mõte kaasata tehnikahuvilistest noori digiabi osutamise süsteemi, mis aitaks eakatel paremini toime tulla nutiseadmete ja digiteenustega. See võiks kujutada endast regulaarseid vanemaealistele suunatud noorte juhitud töötubasid või tugiliini, millega seeniorid saaksid vajadusel kontakteeruda. Tulevikus võib kindlasti oodata koostöö jätkumist noortevolikogu ja vanemaealiste nõukogu vahel.

2. veebruaril kohtus noortevolikogu Rae vallavalitsuse ja vallavolikogu esindajatega, kus tutvustati põhjalikumalt varasemaid ning planeeritavaid projekte. Arutati noorte töövõimalusi vallas, lepiti kokku avada see teema põhjalikumalt ning teha siin uuendusi. Rohkem infot ja mõttetalguid saab pärast vallavalitsuse kohtumist Rae Ettevõtete Liiduga.

Samuti tutvustas noortevolikogu valla juhtidele tulevast Rae valla ennetusgrupi planeeritavat kohtumist 4. märtsil, kus Rae valla koolide õpilasesinduste ja noortevolikogu liikmed arutavad noortele aktuaalseid küsimusi ja toovad üheskoos välja peamised murekohad maailmakohviku meetodi abil. Edaspidine plaan on vaadata kogutud sisendile otsa ja tegeleda laekunud probleemidega.

RISTSÕNA

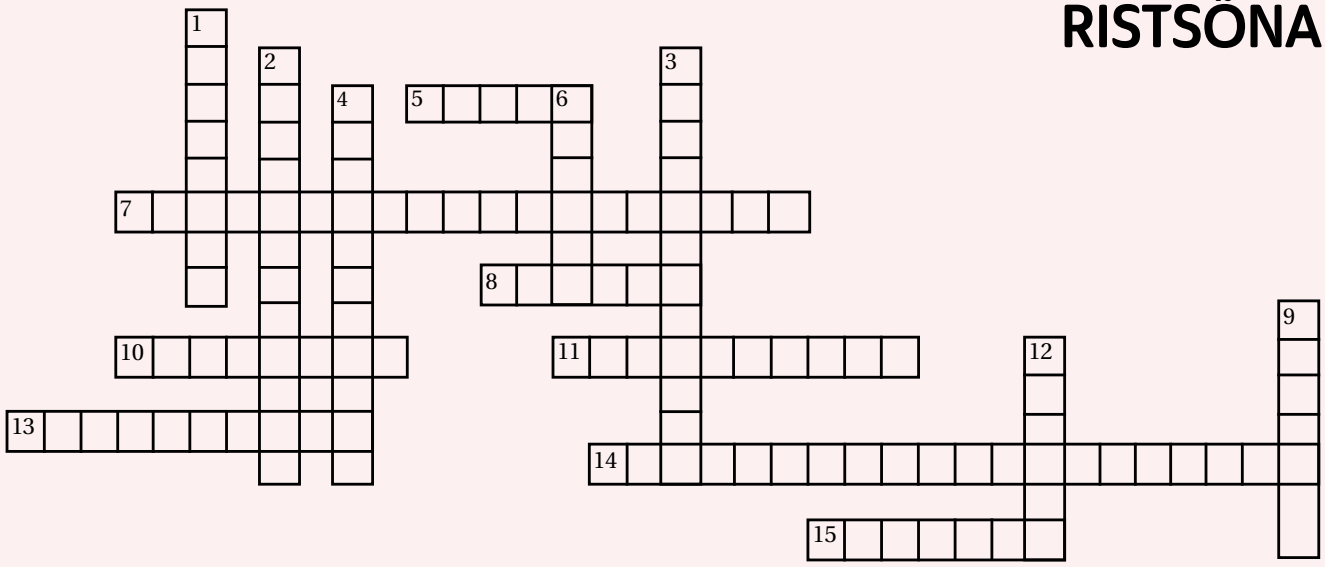

Paremale

5. Rae vallas tegutsev ühendus, mis seisab erivajadustega inimeste ja nende lähedaste huvide eest. (lühend)

7. Kus toimub Rae vallas 14. märtsi eesti raamatu aasta lõpusündmus? (käändes)

8. 2025. a märtsis kohtus Rae noortevolikogu … noortevolikoguga.

10. Rae valla esiasukate elupaik, millel oli salapärane nimi.

11. Milline USA-st pärit spordiala oli kavas Rae valla mängudel ja kogub üha rohkem huvilisi?

13. Kõige kuulsam jürilane, tuntud piibli tõlkimise poolest eesti keelde?

14. Millise publikupreemia pälvisid veebruaris Rae riigigümnaasium ja Tuule spordihoone? (käändes)

15. Tammelehed Rae valla vapil tähistavad kohalikku … (käändes)

Alla

1. Valla kui administratiiv-poliitilise institutsiooni algeks võiks pidada… (käändes)

2. Mis nimega Rae valla kampaania kutsus inimesi oma vaimset ja füüsilist heaolu turgutama?

3. Tänu noorte algatusvõimele sai Rae vald esimese avaliku… (käändes)

4. Mis nimelist laagrit korraldab Rae vallavalitsus erivajadusega ja tavanoortele juunikuus?

6. „Siin kasvad suureks, et paista kaugele!“ on … kooli moto.

9. Mis on Eesti-Soome vaheline elektriühendus, mille kaablitrass kulgeb läbi Rae valla?

12. Rae valla suurim asula rahvaarvu poolest on …

Ristsõna koostas Rae valla noortevolikogu liige Andro Allikas.

Rae vald ja ettevõtjad tihendavad koostööd: fookuses liikuvus, planeeringud ja noored

RAE ETTEVÕTETE LIIT

Foto: Rae Ettevõtete Liit

Veebruaris kohtusid uue Rae vallavalitsuse esindajad ja Rae Ettevõtete Liidu (RAEEL) juhatus, et arutada valla ettevõtluskeskkonna arengut ning seada paika ühised sihid nii selleks aastaks kui ka pikemas perspektiivis. Kohtumine andis selge sõnumi: vald ja ettevõtjad soovivad liikuda senisest tihedama ja sisulisema partnerluse suunas.

RAEEL koondab 46 ettevõtet rohkem kui 4000 töötajaga, mis moodustab kogu Rae valla töökohtadest *ca* 20%. Liit on kujunenud oluliseks sillaks kohaliku omavalitsuse ja ettevõtjate vahel, vahendades infot, koondades ettepanekuid ning aidates kaasa lahenduste leidmisele.

Taristu ja planeeringud ettevõtluse alusena

Ettevõtjate jaoks on võtmeküsimus toimiv taristu, läbimõeldud planeeringud ja selge kommunikatsioon. Rae valla ruumilisel arengul, sh transpordi- ja teede lahendused ning keskkonnaalased väljakutsed, on otsene mõju ettevõtete igapäevasele tegevusele ja investeerimisotsustele.

Arutelus tõdeti, et ka varasematel aastatel oli vallavalitsuse ja ettevõtjate vaheline suhtlus ja koostöö olemas ning see on muutunud sisukamaks ja kohtumised regulaarsemaks.

Samas märgiti, et ettevõtjad on valmis panustama üldplaneeringu koostamisse. RAEELi juhatus väljendas valmisolekut osaleda partnerina juba planeerimisprotsessi varajases etapis. Ettevõtjate kaasamine toetab üldplaneeringu ruumiliste põhimõtete kujundamist viisil, mis arvestab erinevate osapoolte ruumikasutuse vajadusi.

Nii Rae vald kui RAEEL olid ühel meelel, et planeeringute menetluses on oluline tagada ajaliselt tõhus protsess ja planeeringu tasandile vastav detailsus, mis on oluline menetluse selguse ja eesmärgipärasuse tagamisel. Tõdeti, et väiksemate alade puhul on menetluspraktika kujunenud lihtsamaks, suuremate ja mitut piirkonda hõlmavate alade puhul eeldab menetlus rohkem aega ja koordineerimist.

Noored ja ettevõtlusharidus – investeering tulevikku

RAEEL on viimastel aastatel aktiivselt panustanud kooliharidusse ja noortesse, viies läbi ettevõtlusega seotud koolitusi ning pakkudes ettevõtlusõpet.

Lisaks õppetööle on RAEELi esindajad käinud esinemas noortele suunatud konverentsidel, karjääripäevadel ning püüdnud panustada seal, kus võimalik. Senised tegevused on leidnud väga positiivset vastukaja.

Samuti arutleti teema üle, mis puudutab noorte esimeste töökogemuste omandamist. Vald tegi ettepaneku, et kohalikud ettevõtted võiksid Rae valla noortele pakkuda suvel tööampse ning võimaldada neile erinevaid praktilisi töid. Mil moel seda kõike ellu rakendada, on vaja veel arutada valla noorsootöötajatega ning leida ühised kokkupuutekohad.

Transport ja ühendused Tallinn – Rae vald ja vastupidi ning vallasisesed ühendused

Ettevõtjad tõid esile ka tõsise mure seoses ühistranspordi korraldusega, eriti bussiliiklusega Tallinna linna, Rae valla ning naabervaldade vahel. Praegune ühendus ei vasta kiiresti areneva piirkonna vajadustele – liinide sagedus, marsruudid ja ümberistumise võimalused ei toeta piisavalt inimeste igapäevast tööle ja koju liikumist. See mõjutab otseselt nii kohalike ettevõtete tööjõu kättesaadavust kui ka piirkonna atraktiivsust uutele investeeringutele. Ettevõtjad rõhutasid, et ühistranspordi küsimus ei ole üksnes Rae valla sisene teema, vaid eeldab tihedamat koostööd Tallinna ja naabervaldadega, et leida terviklik ja toimiv lahendus kogu piirkonna liikumisvajadustele.

Regulaarne dialoog kui uus normaalsus

Lepiti kokku, et vallavalitsus ja ettevõtjad kohtuvad ka edaspidi kord kvartalis. Järgmine kohtumine on kavandatud aprillikuusse. Regulaarne suhtlus loob kindlama aluse pikaajalisele koostööle ning aitab hoida olulised teemad pidevalt laual.

Kohtumise üldtoon oli konstruktiivne ja tulevikku vaatav. Nii vallavalitsus kui ka ettevõtjad mõistavad, et hea ettevõtluskeskkond on kogukonna ühine huvi. Tugev partnerlus, varajane kaasamine ja avatud suhtlus võivad kujuneda Rae valla konkurentsieeliseks.

Rae vald seisab kiiresti areneva piirkonnana mitmete väljakutsete ees. Kui kokkulepped viiakse ellu ja dialoog püsib avatud ning sisuline, on vallal head eeldused saada heaks näiteks omavalitsuse ja ettevõtjate koostööst – kohaks, kus majandusareng ja elukvaliteet käivad käsikäes.

Soovid, et ka sinu ettevõtte hääl loeks, siis tule ja astu Rae Ettevõtete Liidu liikmeks. Tutvu meie tegemistega lähemalt kodulehel www.raeel.ee

Anna riietele uus elu

MARI-HELENE KABER
HUMANA EESTI INFOJUHT

Rae vallas asub kolm Tallinna ringmajanduskeskuse riidekonteinerit – Peetris Selveri kõrval, Jüris Coop Konsumi poe kõrval ja Lagedil raamatukogu juures. Eelmisel aastal toodi neisse kokku üle 100 tonni kaupu.

Peetri riidekonteiner on üks Harjumaa kõige populaarsemaid – 2025. aastal jõudis sinna 53,7 tonni kaupu. Seepärast toimub Peetri konteineri tühjendamine igapäevaselt.

Jüri konteineri kaudu suunati eelmisel aastal uuele ringile 41,5 tonni riidekaupu. Pesamuna-konteiner asub Lagedil. 2025. aasta veebruaris paigaldatud konteinerisse tõid inimesed esimesel tegutsemisaastal 10,7 tonni ringluskaupu.

Konteinerite tühjendamise ning asjade ringlusse suunamise eest vastutab Humana. Kõik kaubad viiakse Humana sorteerimiskeskusesse, kus need sorteeritakse vastavalt kvaliteedile. Tervelt 80% läheb korduskasutusse ehk uuesti kandmiseks,15% ümbertöötlusse ning 5% on prügi, näiteks katkised mänguasjad ja määrdunud jalanõud.

Uuesti kandmiseks sobivad esemed jõuavad Humana kauplustesse Eestis ja Lätis, samuti meie partnerorganisatsioonidele mitmes Aafrika riigis. Seal müüakse neid kas teise ringi poodides või hulgi. Sealsed partnerid on Humana rahvusvahelise föderatsiooni liikmed nagu meiegi. Angola, Mosambiigi, Malawi ja Sambia partnerorganisatsioonidele sorteerime me kaupu vastavalt nende nõudmistele ja tarbijate eelistustele. Partneritele saadame kauba annetusena, sest see ongi Humana tegevuse peamine eesmärk.

Riidekonteinerisse vii ainult puhtad ja terved esemed. Riidekonteinerisse peaks panema ainult puhtaid ja terveid esemeid. Sobivad nii riided, jalatsid, mänguasjad, kodutekstiil ja aksessuaarid. Riidekonteinerisse – nagu nimestki näha – ei sobi tehnika, nõud ega muud kodukaubad. Selleks, et riided ja muud asjad konteineri tühjendamisel ei määrduks, palutakse need konteinerisse panna kinnises kotis.

Riiete eluea pikendamiseks on mitu võimalust. Esimeseks on riiete uuele ringile suunamine, näiteks neid sõpradega vahetades, viies need riidekonteinerisse või hoopis müües. Teiseks teise ringi riiete tarbimine, sest nii väheneb vajadus uusi riideid toota. Igaüks saab valida endale sobiva viisi, kuidas tarbida jätkusuutlikumalt.

Maaparandussüsteemi eesvoolude hooldamine aitab ennetada üleujutusi

KESKKONNAAMET
MAA- JA RUUMIAMET

LIFE WetEST projekti partnerid keskkonnaamet ning maa- ja ruumiamet tuletavad maaomanikele meelde, et kinnistul asuvate maaparandussüsteemide hooldamine on maaomaniku kohustus ja seda tuleb teha vastutustundlikult ning kehtivaid nõudeid järgides.

Miks on hooldamine oluline?

Maaparandussüsteemid on maakasutajale väärtuslikud – need aitavad hoida põllud haritavad ja metsad majandatavad erinevates ilmastikuoludes. Eesvoolud, nagu peakraavid ja süvendatud jõelõigud, on kuivendusvõrgu põhiveejuhtmed, mis koguvad kraavidest ja dreenidest tuleva liigvee ning suunavad selle edasi suurematesse veekogudesse. Aja jooksul võivad setted, liigne taimestik jm takistused eesvoolude läbilaskevõimet vähendada, mis tõstab veetaset ja suurendab üleujutuste ohtu.

Millised on peamised hoiutööd?

- setete ja voolutakistuste eemaldamine,
- nõlvade niitmine,
- puittaimestiku raie,
- suudmete ja truupide korrastamine,
- keskkonnakaitseks vajalike rajatiste ehitamine.

Setete eemaldamisest tuleb teavitada maa- ja ruumiametit ning keskkonnaametit, kui eesvool kattub veeseaduse alusel määratud pinnaveekogumiga või paikneb kaitsealal. Seda, kas tegemist on pinnaveekogumiga on võimalik järele vaadata keskkonnaportaali kaardirakendusest või vajadusel pöörduda keskkonnaameti poole.

Hooldamise põhimõte – mida vähem, seda parem

Eesvoolu tuleks hooldada täpselt nii palju, kui on maaparandussüsteemi toimimiseks vajalik. Nii häiritakse võimalikult vähe kujunenud elupaiku ja veekeskkonda.

Tööde planeerimisel soovitame:

- teha hooldustöid madalvee ajal ja lühikeste lõikude kaupa – nii saab loodus paremini taastuda;
- teha puittaimestiku raie ning raiejäätmete eemaldamine juuli keskpaigast märtsi lõpuni;
- säilitada kaldapuistut, eriti lõunakaldal, et aidata reguleerida vee temperatuuri. Samas on oluline, et puude juured ei ummistaks drenaažisuudmeid, mistõttu tuleb nende ümbrus jätta puudevabaks.
- arvestada lõhejõgedega ning vältida töid kudemisajal (septembrist mai lõpuni).

Kust saab lisainfot?

Keskkonnaamet on koostanud juhised keskkonda säästvate võtete kohta eesvoolude hooldamisel. Need leiab veebilehelt www.keskkonnaamet.ee. Maaparandussüsteemide paiknemist saab vaadata maa- ja ruumiameti kaardirakendusest.

Lisainfo: Tiina Tubli, e-post tiina.tubli@maaruum.ee, tel 5623 3946.

Ülevaade Rae vallavolikogu veebruarikuu istungil vastuvõetud otsustest

ANDRUS KAARELSON
RAE VALLAVOLIKOGU ESIMEES

Rae vallavolikogu veebruarikuu istung toimus 17.02.2026 Kindluse koolis. Päevakord koosnes seitsmest punktist.

1. Rae vallavolikogu 16. septembri 2014 määruse nr 11 „Rae valla eelarvest perede toetamise kord“ muutmine – II lugemine

Eelnõud tutvustas abivallavanem Alina Ader. Muudatusettepanekuid eelnõule ei tehtud. Enne oli määruses paragrahv 3 lõige 1 punkt 3. Tegelikult pidi olema punkt 2, mudilase toetuse kaotamine. Punkt sai parandatud.

Volikogu võttis 18 poolthäälega vastu Rae vallavolikogu määruse nr 10 „Rae vallavolikogu 16. septembri 2014 määruse nr 11 „Rae valla eelarvest perede toetamise kord“ muutmine“.

2. Rae vallavolikogu 17.06.25 määruse nr 66 „Rae valla eelarvest eralastehoiu ja -lasteaia toetamise kord“ muutmine – II lugemine

Abivallavanem Marju Aolaid tutvustas eelnõule tehtud muudatusettepanekuid.

Rae vallavolikogu määruse nr 11 „Rae vallavolikogu 17.06.25 määruse nr 66 „Rae valla eelarvest eralastehoiu ja -lasteaia toetamise kord“ muutmine“ võttis volikogu vastu 18 poolthäälega.

3. Rae vallavolikogu 21.12.2006 otsusega nr 208 „Järveküla küla Karukella kinnistu detailplaneeringu kehtestamine“ kehtestatud detailplaneeringu osaline kehtetuks tunnistamata jätmine

Eelnõud tutvustas abivallavanem Ain Böckler.

Volikogu otsustas ühehäälselt võtta vastu Rae vallavolikogu otsuse nr 25„Rae vallavolikogu 21.12.2006 otsusega nr 208 „Järveküla küla Karukella kinnistu detailplaneeringu kehtestamine“ kehtestatud detailplaneeringu osaline kehtetuks tunnistamata jätmine“.

4. Jüri alevik Rebase tn 31 // Liivi kinnistu ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamine ja lähteseisukohtade kinnitamine ning keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine

Ain Böckler tutvustas eelnõud.

Detailplaneeringu koostamisest huvitatud isik esitas taotluse detailplaneeringu koostamise algatamiseks. Selle koostamise eesmärk on moodustada olemasolevast maatulundusmaa sihtotstarbega kinnistust kolm elamumaa, üks maatulundusmaa ja üks transpordimaa sihtotstarbega kinnistu ning määrata ehitus- ja hoonestustingimused, juurdepääsud, tehnovõrgud ja haljastus.

Detailplaneeringuga tehakse ettepanek muuta detailplaneeringu alal Rae vallavolikogu 20.09.2012 otsusega nr 390 kehtestatud Rae valla Jüri aleviku ja sellega piirnevate Aaviku, Vaskjala ja Karla külaosade üldplaneeringut.

Üldplaneeringu kohaselt tuleb Jüri aleviku puhke- ja rohealasid koos neid ühendavate kergliiklusteedega kaitsta ja arendada, vajalik on luua roheline telg ja kergliiklusala aleviku keskusest Vaskjala veehoidlani. Detailplaneeringu eskiislahendus näeb ette eraomandis olevale rohekoridori alale avaliku kasutusega Rebase tänava koos ümberpööramiskohaga ja tee jätkuna jalg- ja jalgrattatee Pirita jõe muuli, ujumiskoha ja puhkealani. Kavandatav avaliku kasutusega jalg- ja jalgrattatee parandab piirkonna ligipääsetavust, seob olemasolevad elamualad loodusaladega, tugevdades piirkonna ruumilist sidusust, soodustab tervislikke liikumisviise ning -harjumusi. See kompenseerib osaliselt rohekoridori muutuse, kuna võimaldab inimestel loodusega paremat kokkupuudet.

Tulenevalt planeerimisseadusest algatab üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut sisaldava detailplaneeringu kohaliku omavalitsuse volikogu otsusega.

Volikogu võttis ühehäälselt vastu Rae vallavolikogu otsuse nr 26 „Jüri alevik Rebase tn 31 // Liivi kinnistu ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamine ja lähteseisukohtade kinnitamine ning keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine“.

5. Tänukirja andmine

Alina Ader tutvustas eelnõud, mille sisu oli Rae vallavolikogu tänukirja andmine koos rahalise kingitusega 1772 eurot Virve Sepale pikaajalise pühendumuse ja südamega tehtud töö eest Rae valla kultuuri- ja sotsiaalelu edendamisel.

Volikogu liige Raivo Uukkivi tegi ettepaneku ümardada summa 1800 eurole. Volikogu toetas ühehäälselt ettepanekut ja samuti ühehäälselt võttis vastu Rae vallavolikogu otsuse nr 27 „Tänukirja andmine“.

6. Vallavolikogu alatise arengu- ja eelarvekomisjoni esimehe ja aseesimehe valimine

Valituks osutusid esimees Priit Põldmäe ning aseesimees Raivo Uukkivi. Arengu- ja eelarvekomisjoni esimehe ja aseesimehe valimised korraldas selleks moodustatud hääletamiskomisjon ning valimistulemused tehti kindlaks volikogu otsusega.

Võeti vastu Rae vallavolikogu otsus nr 28 „Vallavolikogu alatise arengu- ja eelarvekomisjoni esimehe ja aseesimehe valimine“.

7. Vallavolikogu revisjonikomisjoni esimehe ja aseesimehe valimine

Valituks osutusid esimees Indrek Uuemaa ning aseesimees Kaire Maal. Revisjonikomisjoni esimehe ja aseesimehe valimised korraldas selleks moodustatud hääletamiskomisjon ning valimistulemused tehti kindlaks volikogu otsusega.

Võeti vastu Rae vallavolikogu otsus nr 29 „Vallavolikogu revisjonikomisjoni esimehe ja aseesimehe valimine“.

Rae vallavolikogu istungite päevakorrad ja protokollid Rae valla kodulehel www.rae.ee, valides menüüst: Vald, info ja kontaktid → Vallavolikogu → Päevakorrad ja protokollid.

RAE VALLAVALITSUS teatab:

Detailplaneeringu algatamisest:

• Suursoo küla Ilumaa kinnistu ja lähiala detailplaneering (kovID DP1356)

Detailplaneering on algatatud Rae vallavalitsuse 03.02.2026 korraldusega nr 194. Planeeritav ala asub Suursoo külas. Planeeringuala moodustab: Ilumaa katastriüksus (suurusega 12 894 m², katastritunnus 65303:004:0217, registriosa nr 5857602, sihtotstarve 100% maatulundusmaa). Planeeringuala suurus on ligikaudu 1,3 ha.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on täpsustada Ilumaa maaüksuse ehitusõigusi abihoonete püstitamiseks ning määrata ehitus- ja hoonestustingimused, juurdepääsud, parkimiskorraldus, haljastus ja tehnovõrkudega varustamine.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kooskõlas Rae vallavolikogu 21.05.2013 otsusega nr 462 „Rae valla üldplaneeringu kehtestamine".

Detailplaneeringu raames on vajalik teostada planeeritava maa-ala geodeetiline mõõdistus. Lisaks on vajalik hinnata detailplaneeringu elluviimisega kaasnevaid asjakohaseid majanduslikke, kultuurilisi, sotsiaalseid ja looduskeskkonnale avaldavaid mõjusid. Täiendavate uuringute ja analüüside vajadus selgub detailplaneeringu koostamise käigus.

• Järveküla Kangrupõllu kinnistu ja lähiala detailplaneering (kovID DP1357)

Detailplaneering on algatatud Rae vallavalitsuse 17.02.2026 korraldusega nr 267. Planeeritav ala asub Järveküla Turu tee ja Koolipõllu tee vahelisel alal, ala läbib Roheluse tee lõik. Planeeringuala moodustab: Kangrupõllu katastriüksus (suurusega 29 632 m², katastritunnus 65301:001:4196, registriosa nr 1514402, sihtotstarve 100% maatulundusmaa); Turu tee L2 katastriüksus (suurusega 985 m², katastritunnus 65301:001:3711, registriosa nr 2814250, sihtotstarve 100% transpordimaa); Koolipõllu tee L1 katastriüksuse osa (kogu suurusega 10 091 m², katastritunnus 65301:001:5179, registriosa nr 16830250, sihtotstarve 100% transpordimaa) ja lähialana kaasatakse planeeringusse maa-ala, mis on vajalik teede- ja tehnovõrkude planeerimiseks. Planeeringuala suurus on ligikaudu 3,6 ha.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on jagada maatulundusmaa sihtotstarbega Kangrupõllu kinnistu elamumaa, ärimaa ja transpordimaa sihtotstarbega kruntideks, määrata kavandatavatele elamu- ja ärimaa kruntidele ehitusõigus ja hoonestustingimused ärihoonete ja korterelamute ehitamiseks. Lisaks antakse detailplaneeringuga lahendus planeeringuala haljastusele, heakorrale, juurdepääsule, parkimiskorraldusele ja tehnovõrkudega varustamisele.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kooskõlas Rae vallavolikogu 15.10.2024 otsusega nr 134 „Rae valla põhjapiirkonna üldplaneeringu kehtestamine".

Detailplaneeringu raames on vajalik teostada planeeritava maa-ala geodeetiline mõõdistus, vajadusel teostada pinnaseõhust radoonitaseme mõõtmised, teostada liiklusuuring, et hinnata mõju olemasolevale taristule. Täiendavate uuringute vajadus selgub detailplaneeringu koostamise käigus.

• Jüri aleviku Rebase tn 31 // Liivi kinnistu ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamine ja lähteseisukohtade kinnitamine ning keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine (kovID DP1305)

Detailplaneering on algatatud Rae vallavolikogu 17.02.2026 otsusega nr 26. Planeeritav ala asub Rae vallas Jüri aleviku ja Vaskjala küla piiril, Vaskjala veehoidla läheduses. Juurdepääs planeeritavale alale on planeeritud Rebase tänavalt. Planeeringuala moodustab: Terviseraja katastriüksus (suurusega 894 m², katastritunnus 65301:003:1159, registriosa nr 14269302, sihtotstarve 100% üldkasutatav maa); Rebase tn 31 // Liivi katastriüksus (suurusega 19 250 m², katastritunnus 65301:003:0468, registriosa nr 8238602, sihtotstarve 100% maatulundusmaa); osaliselt Muuli katastriüksus (mis jääb planeeringu alasse) (kogu suurusega 25 215 m², katastritunnus 65301:001:3593, registriosa nr 2464250, sihtotstarve 100% üldkasutatav maa) ja lähiala, mis on vajalik teede- ja tehnovõrkude planeerimiseks. Planeeringuala suurus on ligikaudu 2 ha.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on moodustada olemasolevast maatulundusmaa sihtotstarbega kinnistust kolm elamumaa, üks maatulundusmaa ja üks transpordimaa sihtotstarbega kinnistu ning määrata ehitus- ja hoonestustingimused, juurdepääsud, tehnovõrgud ja haljastus. Planeeringualasse haaratud Terviseraja kinnistul ja Muuli kinnistu osal lahendatakse terviklikult jalakäijate ja jalgrattatee ja kavandatakse ühendus Rebase tänavalt Pirita jõe muuli, ujumiskoha ja puhkealani.

Rae vallavolikogu 20.09.2012 otsusega nr 390 kehtestatud Rae valla Jüri aleviku ja sellega piirnevate Aaviku, Vaskjala ja Karla külaosade üldplaneeringu kohaselt asub planeeringuala tiheasutusalal ning planeeritava ala maakasutuse juhtotstarbeks on osaliselt määratud olemasoleva haljasala maa – parkmetsa maa-ala, mis on ühtlasi ka rohevõrgustik ja osaliselt väikeelamumaa (kavandatud) juhtotstarbega maa-ala. Detailplaneeringuga tehakse ettepanek muuta detailplaneeringu alal Rae valla Jüri aleviku ja sellega piirnevate Aaviku, Vaskjala ja Karla külaosade üldplaneeringut, kuna kavandatakse ehitustegevust (elamukrundid ning tee) osaliselt rohekoridori.

Detailplaneeringu koostamise korraldaja on Rae vallavalitsus ning algataja ja kehtestaja Rae vallavolikogu (Aruküla tee 9, Jüri alevik, Rae vald, 75301, Harjumaa).

Detailplaneeringu elluviimisega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju, mis võiks ületada tegevuskoha keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi. Planeeritava tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulisi kahjulikke tagajärgi nagu vee-, pinnase- või õhusaastatus, jäätmeteke, müra, vibratsioon või valgus, soojus-, kiirgus- ja lõhnareostus. Kavandatud tegevus ei avalda olulist mõju, ei sea ohtu inimese tervist, hea-

olu, kultuuripärandit ega vara. Planeeritava ala vahetus läheduses ei ole kaitstavaid loodusobjekte ega Natura 2000 alasid. Seega keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine detailplaneeringu koostamisel ei ole vajalik. Otsuse lisas 2 „Jüri alevik Rebase tn 31 // Liivi kinnistu ja lähiala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhinnang“ toodu osas on vastavad ametkonnad andnud oma seisukohad, milles vastuväiteid ei esitatud. Keskkonnatingimustega arvestamine on võimalik planeerimisseaduse § 126 lõike 1 punktide 8 ja 12 ning otsuse lisas 2 peatükis 5 toodud nõuete kohaselt detailplaneeringu koostamise käigus.

Detailplaneeringu algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise otsusega saab tutvuda Rae Vallavalitsuse kodulehel: https://rae.ee/keskkond-ehitus-transport/elukeskkond/keskkonnamoju-hindamised.

Detailplaneeringu raames on vajalik teostada planeeritava maa-ala geodeetiline mõõdistus, teostada kõrghaljastuse dendroloogiline hindamine, vajadusel teostada pinnaseõhust radoonitaseme mõõtmised. Lisaks on vajalik hinnata detailplaneeringu elluviimisega kaasnevaid asjakohaseid majanduslikke, kultuurilisi, sotsiaalseid ja looduskeskkonnale avalduvaid mõjusid. Täiendavate uuringute vajadus selgub detailplaneeringu koostamise käigus.

• Jüri alevik, Tiigi tn 13 kinnistu ja lähiala detailplaneering (kovID DP1361)

Detailplaneering on algatatud Rae vallavalitsuse 23.02.2026 korraldusega nr 309. Planeeritav ala asub Jüri alevikus avaliku kasutusega Tiigi tänava ääres. Planeeringuala moodustab Tiigi tn 13 katastriüksus (suurusega 2926 m², katastritunnus 65301:001:6841, registriosa nr 25848550, sihtotstarve 100% elamumaa) ja lähiala mis on vajalik teede- ja tehnovõrkude planeerimiseks. Planeeringuala suurus on ligikaudu 0,29 ha.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on Tiigi tn 13 kinnistu jagamine kaheks ning moodustatavatele elamumaa kruntidele ehitusõiguse määramine elamu ja abihoonete püstitamiseks. Lisaks antakse detailplaneeringuga lahendus planeeringuala haljastusele, heakorrale, juurdepääsule, parkimiskorraldusele ja tehnovõrkudega varustamisele.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kooskõlas Rae vallavolikogu 20.09.2012 otsusega nr 390 „Rae valla Jüri aleviku ja sellega piirnevate Aaviku, Vaskjala ja Karla külaosade üldplaneeringu kehtestamine“.

Detailplaneeringu raames on vajalik teostada planeeritava maa-ala geodeetiline mõõdistus, teostada haljastuse dendroloogiline hindamine. Lisaks on vajalik hinnata detailplaneeringu elluviimisega kaasnevaid asjakohaseid majanduslikke, kultuurilisi, sotsiaalseid ja looduskeskkonnale avalduvaid mõjusid. Täiendavate uuringute vajadus selgub detailplaneeringu koostamise käigus.

Detailplaneeringu vastuvõtmisest ja avalikustamisest:

• Soodevahe küla, Nigula ja Varivere tee 1 kinnistute ning lähiala detailplaneering (kovID DP0841)

Detailplaneering on algatatud Rae vallavalitsuse 16.06.2015 korraldusega nr 921 ning vastu võetud Rae vallavalitsuse 23.02.2026 korraldusega nr 308.

Planeeritav ala asub Soodevahe külas Tallinn–Tapa raudtee ja riigi põhimaantee 11 Tallinna ringtee ristumise vahetus läheduses. Planeeringuala moodustab: osa Varivere tee L2 katastriüksusest (kogu suurusega 3632 m², katastritunnus 65301:001:3731, registriosa nr 2961150, sihtotstarve 100% maatulundusmaa); osa Nigula katastriüksusest (kogu suurusega 61 051 m², katastritunnus 65301:001:4858, registriosa nr 13267102, sihtotstarve 100% maatulundusmaa); Varivere tee 1 katastriüksus (suurusega 58 398 m², katastritunnus 65301:011:0272, registriosa nr 10406502, sihtotstarve 50% tootmismaa, 50% ärimaa); Nigula katastriüksusest (kogu suurusega 53 450 m², katastritunnus 65301:001:4859, registriosa nr 12751250, sihtotstarve 100% maatulundusmaa); 11 Tallinna ringtee T23 katastriüksus (suurusega 6214 m², katastritunnus 65301:001:3732, registriosa nr 2961250, sihtotstarve 100% maatulundusmaa) ja lähiala. Lähialana on kaasatud transpordimaa sihtotstarbega Varivere tee (katastritunnus 65301:001:4811), Varivere tee 1a (katastritunnus 65301:011:0273), Varivere tee L2 (katastritunnus 65301:001:3731), Linnaaru tee L7 (katastritunnus 65301:001:3761) ja Linnaaru tee L9 (katastritunnus 65301:001:3763) katastriüksused. Detailplaneeringu planeeritava ala suurus on ligikaudu 13,8 ha.

Detailplaneeringu eesmärk on moodustada kuni 15% äri- ja vähemalt 85% tootmismaa sihtotstarbega krundid ning transpordimaa sihtotstarbega krundid. Detailplaneeringuga kavandatakse kokku kuni 11 krunti, millest kuus on kuni 15% äri- ja vähemalt 85% tootmismaa sihtotstarbega ning viis transpordimaa sihtotstarbega krundid. Hoonestatavatele kruntidel on määratud ehitusõigus kuni viie kuni 3 maapealse ja 1 maa-aluse korrusega ja kuni 16 m kõrgete hoonete ehitamiseks. Kruntide täisehitus on kuni 60%. Ühesuguse sihtotstarbega kõrvuti asetsevad krundid võib perspektiivselt omavahel liita. Sealjuures liidetakse nende kruntide hoonestusalad ja ehitusõigus v.a suurim lubatud hoonete arv. Liitmisvõimalusega kruntide hoonestusalad on planeeritud ühiste krundipiirideni, et liitmise korral oleks võimalik vajaduse korral ehitada hooneid käesolevas detailplaneeringus moodustatavate kruntide üleselt. Kui krunte ei liideta, siis tuleb nendele kruntidele hoonete projekteerimisel ja ehitamisel tagada naaberkruntide hoonete tuleohutusnõuete täitmine. Hoonestatavate kruntide juurdepääs lahendatakse Varivere teelt uue kvartalit teenindava sisetänava kaudu. Tehnovõrgud (vesi, kanalisatsioon, elekter, side, gaas) on lahendatud ühisvõrkude baasil, küttevarustus on lokaalne. Haljastust on kavandatud vähemalt 10% krundi pinnast, läbivate teede äärde on kavandatud alleed, maantee kaitsevöönd on kohustuslik haljasala. Olulisi majanduslikke, sotsiaalseid, kultuurilisi ja looduskeskkonnale kaasnevaid negatiivseid mõjusid detailplaneeringuga ei kaasne.

Detailplaneering on kooskõlas Rae Vallavolikogu 21.05.2013 otsusega nr 462 „Rae valla üldplaneeringu kehtestamine“.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub **20.03.2026–02.04.2026** Rae vallavalitsuses (Aruküla tee 9, Jüri alevik) ja valla veebilehel https://rae.ee. Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada detailplaneeringu kohta arvamust. **Arvamused detailplaneeringu osas palume esitada avalikustamise ajal 20.03.2026-**

02.04.2026 (k.a) elektrooniliselt aadressile info@rae.ee või postiga aadressile Aruküla tee 9, Jüri alevik, Rae vald, Harju maakond, 75301. Arvamusi saab esitada ka detailplaneeringu avalikustamise ajal läbi iseteeninduse keskkonna https://iseteenindus.rae.ee valides vormi „Avalikustamisel olevale detailplaneeringule arvamuse esitamine“. Detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda aadressil Aruküla tee 9, Jüri alevik, Rae vald või Rae valla geoportaalis https://map.rae.ee/dp/DP0841 ning avaliku väljapaneku materjalidega https://map.rae.ee/dp/DP0841/Avalik_valjapanek/. Küsimused ja täiendav info: Kristel Ratassepp, kristel.ratassepp@rae.ee, 5672 3899 või info@rae.ee.

Detailplaneeringu kehtestamisest:

• Assaku alevik, Järve põik 2c kinnistu ja lähiala detailplaneering (kovID DP1313)

Detailplaneering on kehtestatud Rae vallavalitsuse 27.01.2026 korraldusega nr 136. Planeeritav ala asub Assaku alevikus 11333 Veski tee (Järve põik) ääres. Planeeringuala suurus on ligikaudu 0,4 ha.

Detailplaneeringu lahenduseks on muuta kinnistule varasemalt kehtestatud detailplaneeringuga määratud ehitusõiguse tingimusi planeeringualal paikneva abihoone seadustamise eesmärgil, määrata ehitusõigus ning hoonestustingimused, lahendada juurdepääsud, tehnovõrkudega varustamine ning haljastus.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kooskõlas Rae vallavolikogu 15.10.2024 otsusega nr 134 „Rae valla põhjapiirkonna üldplaneeringu kehtestamine“.

Olulisi majanduslikke, sotsiaalseid, kultuurilisi ja looduskeskkonda kahjustavaid negatiivseid mõjusid ei kaasne detailplaneeringuga.

• Peetri alevik, Tammiksalu kinnistu ja lähiala detailplaneering (kovID DP1068)

Detailplaneering on kehtestatud Rae vallavalitsuse 10.02.2026 korraldusega nr 239. Planeeritav ala asub Peetri alevikus 11330 Järveküla-Jüri tee ääres. Juurdepääs planeeringualale on Peetri alevikus 11330 Järveküla-Jüri teelt ja Küti teelt. Planeeringuala moodustab: Küti tee 32a katastriüksus (suurusega 308 m², katastritunnus 65301:001:4551, registriosa nr 9031950, sihtotstarve 100% elamumaa); Tammiksalu katastriüksus (suurusega 38 650 m², katastritunnus 65301:001:2042, registriosa nr 11655102, sihtotstarve 100% maatulundusmaa) ja lähialana on kaasatud maaala, mis on vajalik teede- ja tehnovõrkude planeerimiseks. Planeeringuala suurus on ligikaudu 4 ha.

Detailplaneeringu lahendus on ehitusõiguse määramine elamuehituseks ning määrata ehitus- ja hoonestustingimused, juurdepääsud, tehnovõrgud ja haljastus. Detailplaneeringuga kavandatakse kaheksa elamumaa, neli üldkasutatava maa ja viis transpordimaa sihtotstarbega krunti.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kooskõlas Rae vallavolikogu 15.10.2024 otsusega nr 134 „Rae valla põhjapiirkonna üldplaneeringu kehtestamine“.

Olulisi majanduslikke, sotsiaalseid, kultuurilisi ja looduskeskkonda kahjustavaid negatiivseid mõjusid ei kaasne detailplaneeringuga.

• Peetri alevik, Mardisalu tn 10 kinnistu ja lähiala detailplaneering (kovID DP1299)

Detailplaneering on kehtestatud Rae vallavalitsuse 17.02.2026 korraldusega nr 268. Planeeritav ala asub Peetri alevikus 11330 Järveküla-Jüri tee (Vana-Tartu mnt) vahetus naabruses. Planeeringuala moodustab Mardisalu tn 10 katastriüksus (suurusega 2401 m², katastritunnus 65301:001:3981, registriosa nr 4290050, sihtotstarve 100% elamumaa).

Detailplaneeringu lahendusega määratakse olemasolevale elamumaa krundile ehitusõigus ühe kuni 2-korruselise üksik- või kaksikelamu ja kuni kahe abihoone püstitamiseks. Suurim lubatud ehitiste ehitisealune pind on 300 m². Lubatud on püstitada kuni kahe maapealse ja ühe maa-aluse korrusega põhihoone kõrgusega kuni 8,5 m ning ühekorruselised abihooned kõrgusega kuni 5 m. Planeeritava krundi tehnovõrkudega varustamine on kavandatud ühisvõrkude baasil. Parkimine lahendatakse krundisiseselt.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kooskõlas Rae vallavolikogu 15.10.2024 otsusega nr 134 „Rae valla põhjapiirkonna üldplaneeringu kehtestamine“.

Olulisi majanduslikke, sotsiaalseid, kultuurilisi ja looduskeskkonda kahjustavaid negatiivseid mõjusid ei kaasne detailplaneeringuga.

Detailplaneeringu avaliku arutelu tulemused:

• Pajupea küla, Sillaotsa kinnistu ja lähiala detailplaneering (kovID DP1171)

Pajupea küla Sillaotsa kinnistu ja lähiala detailplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimus 17.02.2026 Rae kultuurikeskuses. Avalikul arutelul osales kokku 11 isikut, sh detailplaneeringu koostaja esindajad, osad arvamuse esitajad, detailplaneeringust huvitatud isik ja Rae vallavalitsuse esindajad. Avaliku väljapaneku jooksul esitati erinevaid arvamusi. Avalikul arutelul tutvustas detailplaneeringu koostamise korraldaja planeeringulahendust, andis ülevaate menetluse hetkeseisust ning esitas kokkuvõtte kõikidest avaliku väljapaneku jooksul laekunud kirjalikest arvamustest ja vastas neile. Arutelul arutati põhjalikumalt Sillaotsa kinnistu ja lähiala detailplaneeringu vastavust üldplaneeringule ning erinevaid mõjusid ja nende hindamist, sh sademe- ja pinnasevee ärajuhtimist, veevarustust, kogumismahutite kasutamist, haljastust, liikluslahendust. Arutelul vastati arvamuse avaldajate küsimustele ning selgitati valla seisukohti detailplaneeringus. Arutelul esitatud seisukohtade põhjal ei tehtud detailplaneeringu põhilahenduses muudatusi, kuid tehakse tehnilised täpsustused, mh reovee lahenduse osas. Menetlus jätkub vastavalt planeerimisseaduses sätestatule. Küsimused ja täiendav info: Kristel Ratassepp, kristel.ratassepp@rae.ee, 5672 3899.

• Karla küla, Kalmari kinnistu ja lähiala detailplaneering (kovID DP1265)

Karla küla Kalmari kinnistu ja lähiala detailplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimus 19.02.2026 Rae kultuurikeskuses. Avalikul arutelul osales kokku 11 isikut, sh detailplaneeringu koostaja esindaja, osad arvamuse esitajad, detailplaneeringust huvitatud isik ja Rae Vallavalitsuse esindajad. Avaliku väljapaneku jooksul esitati erinevaid arvamusi. Avalikul arutelul tutvustas detailplaneeringu koostamise korraldaja planeeringulahendust, andis

ülevaate menetluse hetkeseisust ning esitas kokkuvõtte kõikidest avaliku väljapaneku jooksul laekunud kirjalikest arvamustest ja vastas neile. Arutelul arutati põhjalikumalt Kalmari kinnistu ja lähiala detailplaneeringu hoonestuse, liikluse ja haljastuse lahendust, pinnasevee ärajuhtimist ning erinevaid keskkonnamõjusid (liiklus, müra, valgus, loomastik) detailplaneeringu alal. Arutelul vastati arvamuse avaldajate küsimustele ning selgitati detailplaneeringu koostaja ja valla seisukohti detailplaneeringus. Arutelul esitatud seisukohtade põhjal ei tehtud detailplaneeringu põhilahenduses muudatusi, kuid tehakse tehnilised täpsustused, mh lisatakse jalakäijate läbipääsud, täiendatakse arhitektuurseid, mürakaitse- ja valguse nõudeid ja parandatakse ebatäpsus haljastuse ruutmeetrites. Menetlus jätkub vastavalt planeerimisseaduses sätestatule. Küsimused ja täiendav info: Kristel Ratassepp, kristel.ratassepp@rae.ee, 5672 3899.

Detailplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu:

- **Kutse avaliku väljapaneku tulemuste avalikule arutelule (Ülejõe küla, Toominga ja Rebase kinnistute ja lähiala detailplaneering kovID DP1240)**

Detailplaneering on algatatud Rae vallavalitsuse 15.10.2024 korraldusega nr 1628 ning vastu võetud Rae vallavalitsuse 16.12.2025 korraldusega nr 1934.

Planeeringuala asub Ülejõe külas. Planeeringuala moodustab: Toominga katastriüksus (suurusega 13 939 m², katastritunnus 65301:001:4827, registriosa nr 16946850, sihtotstarve 100% maatulundusmaa), Rebase katastriüksus (suurusega 6706 m², katastritunnus 65301:001:4826, registriosa nr 16946750, sihtotstarve 100% maatulundusmaa) ja lähiala. Planeeringuala suurus on ligikaudu 2 ha.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on maatulundusmaa sihtotstarbega kinnistutest moodustada ärimaa, elamu-, tootmis- ja transpordimaa sihtotstarbega krundid, seadustada olemasolevad hooned ning määrata ehitus- ja hoonestustingimused ning määrata ehitus- ja hoonestustingimused, juurdepääsud, tehnovõrgud ja haljastus.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kooskõlas Rae vallavolikogu 21.05.2013 otsusega nr 462 „Rae valla üldplaneeringu kehtestamine“.

Ülejõe küla Toominga ja Rebase kinnistute ja lähiala detailplaneering (kovID DP1240) avalik väljapanek toimus 23.01.2026–05.02.2026. Avaliku väljapaneku jooksul esitati detailplaneeringu kohta arvamusi. Detailplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimub **18.03.2026 kl 16.00** Jüri alevikus, Aruküla tee 9, Rae vallas, **Rae kultuurikeskuse kohviku ruumis.** Palume oma osavõtt avalikust arutelust registreerida e-posti aadressil info@rae.ee.

Detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda Rae valla geoportaalis https://map.rae.ee/dp/DP1240/ ja avaliku väljapaneku materjalidega https://map.rae.ee/dp/DP1240/Avalik_valjapanek.

Täiendavalt on üld- ja detailplaneeringutega seotud materjalidega võimalik tutvuda http://map.rae.ee/.

Järveküla külakoosolek

toimub 24.03.2026 algusega
kl 18.00 Järveküla koolis.

Päevakord:

Külavanema valimine
Küla eestseisuse valimine

Lagedi 785

2026 ÜRITUSED

23.04. — 785 AJALOOPÄEV
02.05. — TALGUD
31.05. — LASTEPÄEV
25.07. — KODUKOHVIKUD
15.08 — LAGEDI 785 SÜNNIPÄEV & RAE VALLA KÜLADEPÄEV
06.10. — ÜLDKOOSOLEK
30.10. — RETRO VIDEODISKO
29.11. — I ADVENDI TÄHISTAMINE
10.12. — EAKATE JÕULUPIDU
10.01. — KUUSKEDE PÕLETAMINE

LAGEDI Alevikuselts

KULTUURIÜRITUSED
märts-aprill

RAE KULTUURIKESKUS

MÄRTS

■ **14.03 kl 17.00 eesti raamatu aasta lõpukontsert „Tänulaul raamatule“.** Rae kultuurikeskuse saalis astuvad üles tunnustatud loovisikud Kristiina Ehin, Silver Sepp ja Jaan Pehk, kelle loomingus on sõna ja heli orgaaniline ühtsus. Lisaks esineb Mari Kalkun, kelle muusika tugineb eestipärimuse arhailistele motiividele, vanadele müütidele ning eesti ja võromaa luuletajate tekstidele. Tasuta.

■ **15.03 kl 15.00–18.00 RAE VALLA KOGUKONNAKÖÖK: küpsetamise töötuba.** Rae kultuurikeskuse kohvikus. Juhendaja Miilakoogid.ee asutaja Karina Vatter.

■ **17.03 kl 19.00 KOHVIKTEATER „Kontrabass“.** Lavale jõuab Patrick Süskindi tragikoomiline monolavastus, mille keskmes on orkestrandist muusik, kes räägib vahetult enne tähtsat ooperietendust oma keerulisest suhtest pilliga ning paljastab selle kaudu oma elu varjuküljed. Lavastaja: Merike Koort. Laval: Kalev Vaidla. Pilet: 10 € (kohapeal)

■ **21.03 kell 17.00 PATIKA KÜLAKOOR 15** kontsert Rae kultuurikeskuses.

■ **21.03 Vaskjala loomeresidentuuri avatud uste päev.** Rae koolimajas on veebruari algusest toimetanud Ukraina maastikukunstnikud Marharyta Žurunova ja Bohdan Lokatyr. Nende loomingut saab näha sündmusel, kus astuvad üles ka Ruslan ja Rute Trochynskyi ning pakutakse ukraina köögi hõrgutisi.

■ **24.03 Marje Tahki mälestusnäitus KohvikGaleriis.** Jälgi reklaami!

■ **25.03 Assaku lasteaia filmifestival** Rae kultuurikeskuses.

■ **29.03 kl 15.00–18.00 RAE VALLA KOGUKONNAKÖÖK.** Õpime valmistama kaht klassikalist magustoitu: brüleekreem ja šokolaadivaht on väga pika ajalooga desserdid, mille tänapäevaseid vorme seostatakse ennekõike prantsuse köögiga. Töötuba viib läbi May-Liis Andema Lille Pagariäri asutaja ja peapagar.

APRILL

■ **04.04 kl 19.00 „Kaks teist hetke“** Rae kultuurikeskuses. „Kaks teist hetke“ on Rae kultuurikeskuse iga-aastane noorte muusikute omaloomingu kontsert. Kunstiline juht Ragne Rüütelmaa eesmärk on rakendada kontserdil võimalikult palju Rae valla harrastajaid.

■ **05.04 kl 14.00 Memme-Taadi klubi.** Rae valla raamatukogus kohtumine Heino Seljamaaga.

■ **06.04 kl 10.00 ja 12.00 Teatribussi lastelavastus elava muusikaga „KAVAL-ANTS JA VANAPAGAN“.** Rae kultuurikeskuses. Kaval-Ants osutub Vanapagana juures töötades kõrvale viilijaks ja eemale hiilijaks, valetajaks ja vassijaks, kulla minema tassijaks. Kas peale jääb lõpuks töökus ja siirus või laiskus ja sulitembud? Kuna lapsed on kogu lugu kõrvalt näinud, siis jääbki etenduse lõpp nende otsustada. Näidend: Erki Aule. Lavastaja: Marko Mäesaar. Muusika ja laulud: Inga Lunge ja Toomas Lunge. Osades: Toomas Lunge, Helgur Rosental, Marko Mäesaar. Pilet 20 €

■ **08.04 kell 18.00 mälumäng Rae kultuurikeskuses.** Info indrek@schottli.ee

■ **11.04 kl 15.00–18.00 RAE VALLA KOGUKONNAKÖÖK: tervisliku tordi töötuba.** Rae kultuurikeskuse kohvikus. Juhendaja Tortoopia koogivõlur Margit Ubaleht.

■ **15.04 kl 18.00 Eero Soomere näituse „PIIRIMAAD“** avamine Rae Kunsti Platsis. Eero Soomere on maalikunstnik, kelle looming keskendub atmosfäärilistele maastikele, sümboolsetele kujunditele ja inimese sisemaailma peegeldustele. Tema töödes põimuvad loodus, eksistentsiaalsus ja isiklik kogemus. Toetavad Eesti Kultuurkapital ja Tanker Brewery.

■ *Rae Kunsti Platsis on kuni 17.03 avatud Rae valla fotokonkurss 2025 võidutööde näitus ja KohvikGaleriis on Rae huvialakooli õpilastööde näitus. Rae koolimajas Vaskjala külas on igal kuul üks avatus uste päev! Rae kultuurikeskus jätab endale õiguse teha kavas muudatusi! Jälgi meid sotsiaalmeedias ja kultuur.rae.ee!*

RAE VALLA RAAMATUKOGUDE TASUTA ÜRITUSED

RAE VALLA RAAMATUKOGU
(Laste 3, Jüri)

■ 21.03.2026 kell 12.00 muinasjututund. Külla tuleb lastemisjoni nukuteater Talleke etendusega „Ülestõusmislugu“. Kestvus: 20 min

■ Näitus: 2026. aasta tegijad Eesti looduses.

VAIDA RAAMATUKOGU
(Vana-Vaida tee 7, Vaida)

■ Norra fotograaf Vidar Moløkkeni fotonäitus „Norway’s Blue / Norra sinine“. Lumeväljad, jääkoopad, põhjamaine rahu ja vaiksed suveööd – kõik kas sinise helguses või külma karguses. Fotod, mis viivad vaataja rännakule kargesse Norra loodusesse.

PEETRI RAAMATUKOGU
(Pargi tee 6, Peetri)

■ Näitus „Meie autorite kaaned“ on valminud eesti raamatu aasta 2025 raames ning koondab valiku Rae valla autorite teostest, mille seas on nii ilukirjandus, luulekogud, teadustööd kui ka mälestusteraamatud. Raamatukaas on sageli esimene kokkupuude teosega ning selles peitub autori maailmavaade, esteetiline keel ja kultuuriline sõnum. Näituse koostaja on Rae kultuurikeskuse juhataja Toomas Aru.

LAGEDI RAAMATUKOGU
(Kooli tn 18b, Lagedi)

■ Näitus: Fotograaf Ingmar Muusikuse fotonäitus „Soos“.

Ööpäevaringselt avatud treeningvõimalus: 24-7Fitness ootab Peetris ja peagi ka Järvekülas

Rae valla elanikel on juba praegu võimalik treenida endale sobival ajal Peetris ning märtsis avatakse ka uus jõusaal Järvekülas.

Tänaseks on 24-7Fitness kasvanud Eesti suurimaks iseteeninduslikuks spordiklubiketiks. Meil on üle Eesti 26 klubi ning lähikuudel kasvab see arv 29-ni. Aasta jooksul on plaanis avada veel ligi kümme uut keskust.

Treeni siis, kui sulle sobib

24-7Fitnessi üks suurimaid eeliseid on ööpäevaringne avatus. See tähendab, et trenni saab minna varahommikul, hilisõhtul või kasvõi keset ööd – täpselt siis, kui endal aega on. Sama pääse kehtib kõikides 24-7Fitnessi klubides üle Eesti, mis annab liikumisvabaduse ka neile, kes töö või õpingute tõttu sageli eri paikades viibivad.

Kuigi tegemist on iseteeninduslikku klubiga, ei tähenda see, et treenija jääks üksi. Klubides toimuvad regulaarselt rühma- ja personaaltreeningud, kuhu on oodatud nii alustajad kui ka kogenud harrastajad.

24-7Fitnessi eesmärk on pakkuda paindlikkust, et inimene saaks treenida siis, kui talle sobib, aga samal ajal ka tuge ja juhendamist neile, kes seda vajavad.

Tipptasemel varustus nii algajale kui ka edasijõudnule

Eraldi tähelepanu on pööratud treeningseadmete kvaliteedile. Klubidest leiab masinaid, mida paljudes teistes Eesti spordiklubides ei kohta – seadmed võimaldavad väga täpselt treenida konkreetseid lihasgruppe ning sobivad nii taastusraviks, jõutreeninguks kui ka sportliku vormi arendamiseks.

Just seetõttu käivad 24-7Fitnessis treenimas ka mitmed tippsportlased, ent sama hästi tunnevad end seal inimesed, kes alles alustavad liikumisharjumuse kujundamist. Lisaks klassikalisele jõusaalialale on klubides funktsionaalsed treeningalad, kus tehakse nii soojendusi, liikuvusharjutusi kui ka intensiivsemaid ringtreeninguid.

Rohkem kui lihtsalt jõusaal

Kuigi kontseptsioon põhineb iseteeninduse, seisab iga meie klubi taga päris meeskond – juht Andrus Murumets, administraatorid ja treenerid, kes hoolitsevad selle eest, et ruumid oleksid korras, seadmed töökorras ning kliendid hoitud.

24-7Fitness ei ole lihtsalt koht, kus hantleid tõsta: see on keskkond, kus inimesed saavad järjepidevalt enda heaolusse panustada.

Rae valla elanike jaoks tähendab see võimalust liikuda kodu lähedal, paindlikult ja kaasaegses keskkonnas – olgu eesmärgiks parem enesetunne, tugevam keha või lihtsalt stressirohke päeva maandamine.

1Partner
Müüte kinnisvara? Mina aitan.

Olmer Õigus
5656 0460
1PARTNER.EE

AIANDUSREIS LÄTIMAALE
23.–24. MAI 2026

LÄTIMAA LOSSID JA LILLEILU
19.–21. JUUNI 2026

AVASTUSRETK SOOMES
25.–28. JUUNI 2026

Buss väljub Jüri alevikust
Info: 50 29 006
www.maaelureisid.ee
MaaeluReisid

Illy GROOMING
Broneeri aeg juba täna!
56863969 www.illygrooming.ee
Jälgi meid! illy_grooming illy grooming
SINU LEMMIKU HOOLDUS
"Usaldusväärne ja professionaalne lemmikloomade hooldus, mis pakub teie neljajalgsele sõbrale parimat tähelepanu ja hoolt."
Uus-ringi tee 7, Jüri alevik, Rae vald
"Broneeri aeg telefoni teel või kodulehe kaudu – oleme avatud Sinu mugavusele vastavalt!"
TEENUSED
Pügamine masinaga/kääritöö
Trimming
Pesu & Kuivatus/de-shedding
Kassi hooldus
Küünelõikus

ARCO VARA | CITY
USALDUSVÄÄRNE KINNISVARATEENUS AASTAST 2004

Maie Sedrik
5645 4682
maie.sedrik@arcovara.ee

PUHASTUSMASINATE RENDITEENUS

• Tekstiilipesur - 15 €/24h
• Aurupesur – 15 €/24h

• Aknapesur – 7 €/24h
Tolmuimeja - 10 €/24h
Rent-It
rentittallinn@gmail.com
+372 5387 8917

Skaneeri ja vaata Facebookis

PUHAS KOLLE
Hooldatud küttekolded tagavad Teie kodu tuleohutuse!
Kontrolliks ja teeninduseks
tel: +372 587 71665
e-mail: info@puhaskolle.ee
www.puhaskolle.ee

Usaldusväärsed elektri- ja sidetööd Tallinnas, Harjumaal ja lähimaakondades 24/7
Kiire ja professionaalne abi Sinu elektritöödeks!
Hinnad alates 35€ /tunnis
SHG Elektritööd
info@shgelekter.ee
5148033
www.shgelekter.ee

Kasutatud prügikastide müük
50% soodsamalt

TJT pakub korralikke, kontrollitud ja pestud kasutatud jäätmemahuteid, mis on

- tehniliselt korras ja puhtad
- vastavad standardile **EVS-EN 840**
- saadaval erinevates suurustes
- **50%** soodsamalt

Lisainfo ja tellimine: info@tallinnavedu.ee või (+372) 609 6032

Vajaduse korral pakume transporditeenust mahutite kohaletoimetamiseks.
Hinnakirja ja rohkem infot leiad: **www.tjt.ee** või **QR-koodi** kaudu.

Aktsiaselts Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus
(+372) 609 6410 info@tjt.ee www.tjt.ee

MOODNE JA USALDUSVÄÄRNE AUTOTEENINDUS

MOTOR UNION
AUTOTEENINDUS

JÜRIS

Aadressil **Ringi tee 11, Jüri** ootab teid uus ja kaasaegne Motor Unioni autoteenindus. Kvaliteetsesse hooldusse ja remonti on oodatud kõik sõiduautod, pakiautod ja maasturid.

Pakume järgnevaid teenuseid:
- Diagnostika
- Hooldus- ja remonttööd
- Sildade 3D reguleerimine
- Tehnilise seisukorra kontroll
- Veermiku kontroll
- Rehvitööd

TASUTA ASENDUSAUTO TÖÖDE AJAKS!

Telefon
5550 1321

Meist lähemalt
motorunion.ee

KAPIKUNINGANNA
STIILNE KIRBUKAS KÕIGILE
AVAB UKSED
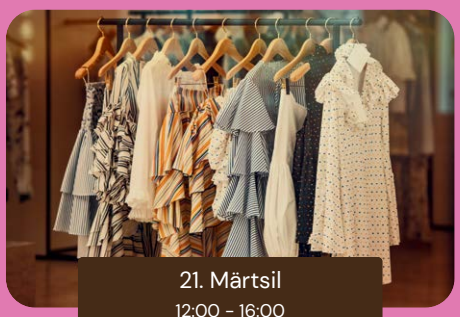
21. Märtsil
12:00 – 16:00

Jüris, Kesk tee 10 (asume 2. korrusel)

Jälgi Rae valla uudiseid ja tegemisi ka sotsiaalmeedias!
Rae vald rae_vald

OSTEOPAATIA NÜÜD KA RAE VALLAS

Treenid regulaarselt?
Tahad liikuda paremini, mitte rohkem pingutada?
Osteopaatiline teraapia aitab tervisesportlastel:
• vähendada ülekoormusvalusid
• parandada liigeste ja lihaste koostööd
• toetada taastumist
• ennetada vigastusi
Osteopaat ei ravi ainult sümptomit, vaid otsib põhjuseid – olgu see puusas, alaseljas, kaelas või liikumismustris.
Vastuvõtud Rae vallas
MeliorBeauty & Wellness salongis
Aja broneerimine:
www.meliorbeautywellness.ee
Tel. 510 2080
Sobib igat liiki harrastussportlastele

Kuldne kolmapäev Selveris!
Igal kolmapäeval kohtume kindlasti just Selveris, sest **kui sinu vanus on 63 aastat või rohkem, saad lisasoodustust 10%** ostukorvi lõppsummalt!
SELVER
Hea mõte
Kampaania kehtib Selverites, Delice'ides ja e-Selveris Partnerkaardiga tehtud ostudele. Allahindlus ei laiene tubaka- ja infoletitoodetele, ajalehtedele-ajakirjadele.

REAKUULUTUSED

- Arboristi teenused: (ohtlike) puude raie, hooldus- ja kujunduslõikus, känufrees, hekkide pügamine, viljapuude hooldus. Kutsetunnistusega arboristid, olemas ka vastutuskindlustus. www.mww.ee, 525 1330.
- Müüa lõhutud kuivad ja toored küttepuud kohaletoomisega: hall lepp, sanglepp, kask, 30–60 cm. Tel 509 9598, www.pakhalupuu.ee, e-mail pakhalupuu@gmail.com.
- Ostan rinnamärke, vanu postkaarte, trükiseid ja dokumente, vanaraha ning muid kollektsioneerimise esemeid. Parima hinnaga! Võib pakkuda ka kasutatud tänapäevaseid raamatuid. Tel 602 0906 ja 501 1628.
- Ostan retroesemeid ja kolimisjääke: nostalgilisi nõusid, serviise, keraamikat, pokaale, nahast karpe, seinapilte, kujusid, merevaigust ehteid, kellasid, prosse, sõlgi jne. Tulen ise kohale! 5356 0761, Liina.
- MAALRITÖÖD Tallinnas ja Harjumaal. Pika töökogemusega, töövahendid ja transport olemas. Tel 5194 6198.
- HEKKIDE JA VILJAPUUDE LÕIKUS, MURU RAJAMINE, VÕSALÕIKUS JPM. Meil on palju rahulolevaid kliente. Küsi pakkumist tel 5396 2258, rohelineemerald@gmail.com või uuri lisa www.rohelineemerald.com.
- Pikaajaline kogemus soojuspumpade paigaldusel, hooldusel ja projekteerimisel. Täpsem info: ideaalkliima.ee või 5622 0993 Toomas. Asume Rae vallas. KONSULTATSIOON TASUTA!
- Ostan teie auto, kaubiku või maasturi. Tehniline seisukord ei oma tähtsust. Vajadusel registrist kustutamine ja äravedu puksiiriga. Tel 5630 4306.
- Ostan kasutuseta jäänud sõiduauto, maasturi või kaubiku. Võib olla remonti vajav. Kohapeal kiire vormistamine ja arvelt kustutamine. Tel 5365 4085, skampus@online.ee.

VEEBRUARIS LAHKUSID

JÜRI KÄMARA
MATI VIIGISALU
JAAK LOO
PEETER VAHT
AGU OJASOO
MART LIBA
HELNA TINT
GALINA KAJU
TEESI VESILIND

Teatame sügava kurbusega, et on lahkunud armastatud abikaasa, isa, vanaisa, tunnustatud matemaatikaõpetaja

AGU OJASOO

Leinavad abikaasa, lapsed ja lapselapsed.

Sind leinama jääb kodumaja, igatsema koduõu.

Mälestame meie kauaaegset Memme-Taadi klubi liiget

TEESI VESILINDU

Südamlik kaastunne lähedastele.

Rae sotsiaalkeskuse Memme-Taadi klubi

Avaldame südamlikku kaastunnet Dmitrile kalli isa,

SERGEI TŠUBENKO

lahkumise puhul.

Kiili KVH OÜ

Seal, kus sulgub eluraamat, algab mälestuste tee...

Mälestame Lagedi kooli endist direktorit (1998–2001)

AGU OJASOOD

Südamlik kaastunne lähedastele.

Lagedi kooli koolipere

Südamlik kaastunne Imbre Vesilind kalli ema

TEESI VESILIND

kaotuse puhul.

Würth AS kollektiiv

Vaida põhikooli koolipere avaldab sügavat kaastunnet õpetaja Katrin Rootsile

EMA

kaotuse puhul.

Oleme mõtetes Teiega ning avaldame siirast kaastunnet sel raskel ajal.

Südamlik kaastunne Marje Vahtile lastega kalli

ABIKAASA JA ISA

kaotuse puhul.

Jaanika, Ave ja Kai Mustamäe perekeskusest

Üks tee on lõpuni käidud, üks süda on vaikinud.

Siiras kaastunne kõigile lähedastele, kalli abikaasa ja isa

PEETER VAHT

kaotuse puhul.

Tamara ja Enn

JAANUARIS – VEEBRUARIS SÜNDISID

OLIVER HOLMGREN
MARTEN KEBBINAU
TRISTAN AGUILAR JÕGIBERT
LUKAS TARTO
OSCAR EMILIAN SEPP
LEONHARD BRUNO AAVISTO
ARLO HERMAN LAMP
OSKAR GROSS
ADRIAN ABRAMAVIČIUS
KYLIAN LANDAR
AZURA LUMI BROWN
JINXI WANG

LUMINEE PIISKOPPEL
RAHEL FELMAN
ITI MARI VÄLI
LUMI MADELEINE LAURY
NEYRA KONDAKTŠJAN
EMMA SULA
RUQAYYAH HOSSAIN
ADELE ABRAMAVIČIUS
EMMA KRIMANN
LILI MARII TOUART
MATTIAS MÄND

MÄRTSIKUU SÜNNIPÄEVALAPSED

MILJA PEDAJA	**100**	REIN PULK	**84**	VLADIMIR KADOTŠNIKOV	**80**
LYUBOV KUNCHEVA	**95**	IMBI SÄDE	**84**	ENNO PUU	**75**
AGO-LEO TAMMIK	**93**	LINDA MAAL	**84**	VICTOR MAMONOV	**75**
TEA-MALL TENDER	**93**	MAIA PUKART	**84**	JUTA NIIT	**75**
TAMARA AVRAMENKO	**92**	VALENTINA BONDARENKO	**84**	LEA KOORT	**75**
HELJU HERMANN	**91**	REINO VIHOLAINEN	**83**	HELJU NIKOLAJEVSKAJA	**75**
ALENA YASINSKAYA	**91**	RIHO OLEI	**83**	ADA LILLE	**75**
ALFRED KLAOS	**89**	KLARA GOLUBEVA	**83**	AILI AIDMA	**75**
HILLE-IIVI KANGUR	**89**	URVE LEENPALU	**83**	TIIU VILLEMSON	**75**
OLGA TAMM	**88**	LEA KENK	**83**	AIVAR JUHA	**70**
AINO TAMLAK	**88**	AASA REMMEL	**83**	MAERHOLD TRUUTS	**70**
LIUDMILA MAKAROVA	**88**	LEMBIT KOMMEL	**82**	PJOTR MIHALAP	**70**
MART SULS	**88**	VAIDO TOMBAK	**82**	MATI KOLJAL	**70**
LEIDA OZOLS	**86**	RAIVO LUTS	**82**	ALEKSANDR HMÕROV	**70**
MAIRE SIIMUT	**86**	HILLE GUTMANN	**82**	ALEKSANDR BELUHHIN	**70**
AINO REINSALU	**86**	ALJE ALOE	**82**	SERGEI PRISJAŽNÕI	**70**
ELMAR ADAMSON	**85**	AINO UDRAS	**82**	PAVEL BOKLAN	**70**
GENNADY GOLUBEV	**85**	AINO LUIK	**82**	TÕNU RIISTOP	**70**
MART PILISTE	**85**	ANU-HELJU TÄÄR	**81**	ERNST RAINE TEMRELL	**70**
REIN METSIS	**85**	ILMAR VESKI	**80**	KERSTI MADIS	**70**
HELGI AGASILD	**85**	REIN KUUSK	**80**	ANNE ERLACH	**70**
KRISTA PUGI	**85**	URMAS LINK	**80**	MARE RIISMAA	**70**
MÄRT HÜTT	**84**	MART KANGRO	**80**	IRINA KARASJOVA	**70**

Rae Sõnumid Rae valla ajaleht
Väljaandja: Rae Vallavalitsus, Aruküla tee 9
Peatoimetaja: Ruth Roht, 5395 0091
Küljendus: MK Meedia OÜ, info@mkmeedia.ee

Ajaleht ilmub üks kord kuus. Tiraaž on 10 427 eksemplari ja see jagatakse postkastidesse tasuta. Kaastööd ja kuulutused palume saata hiljemalt 20. kuupäevaks koos vajalike kontaktandmetega.

25. märtsil kell 9.00

Rae valla 160. aastapäevale pühendatud

RAE VALLA XVIII AJALOOKONVERENTS

Rae Gümnaasiumis

Aruküla tee 22, Jüri

Kuidas tekkis käsikiri, mida tunneme Taani hindamisraamatu nime all?

JUHAN KREEM, ajaloolane

Rae valla mõisatest

VALDO PRAUST, küberneetik ja Eesti mõisate uurija

Rae valla algus vallavolikogu protokollides

MARIANN RAMMO, kirjanik ja ajaloouurija

Rae valla ajaloo pesa – raekodulugu.ee

MAIROLD KAUS, koduloobibliograaf

Tasuta. Registreerimine 23. märtsini
e-kirja teel: eva.jaanson@rae.ee

Rae Gümnaasium

MTÜ AJATEGU

RAE VALD 160